

Миколаївський національний аграрний університет
Міністерство освіти і науки України

Кваліфікаційна робота
на правах рукопису

Стіба Тетяна Юріївна

УДК: 631.162:657.2

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

ОБЛІК І КОНТРОЛЬ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Спеціальність 071 – облік і оподаткування
Галузь знань 07 – управління та адміністрування

Подається на здобуття освітнього ступеня «Магістр»

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень.
Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Науковий керівник: Мельник Ольга Іванівна, кандидат економічних наук,
доцент
Завідувач кафедри: Сіренко Наталя Миколаївна, доктор економічних наук,
професор, завідувач кафедри

АНОТАЦІЯ

Стіба Т. Ю. Облік і контроль фінансових результатів діяльності сільськогосподарських підприємств. – Кваліфікаційна робота на правах рукопису.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеню «Магістр» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» у галузі знань 07 – Управління та адміністрування. – Миколаївський національний аграрний університет, Миколаїв, 2022.

У кваліфікаційній роботі досліджено теоретичні, методичні і прикладні положення та розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення обліку та контролю фінансових результатів діяльності сільськогосподарських підприємств.

Зокрема, здійснено узагальнення теоретичних основ обліку і контролю фінансових результатів діяльності, а також охарактеризовано законодавчо-нормативні акти, що регламентують організацію та введення обліку і контролю фінансових результатів діяльності на вітчизняних сільськогосподарських підприємствах. Визначено методичні підходи до організації обліку фінансових результатів діяльності.

Охарактеризовано формування облікової політики досліджуваного підприємства в частині обліку фінансових результатів діяльності. Проаналізовано особливості первинного, аналітичного та синтетичного обліку фінансових результатів діяльності СВК «Дружба» Білозерського району.

Досліджено стан та особливості контролю фінансових результатів діяльності на сільськогосподарському підприємстві.

Запропоновано напрями вдосконалення обліку і контролю фінансових результатів досліджуваного суб'єкта господарювання, серед яких перегляд та оновлення методики внутрішньогосподарського контролю, які б доповнювали одна одну, розробка Положення про контрольну службу, в якому повинні бути відображено права і обов'язки як контролерів, так і керівництва підприємства; у поточній перевірці активніше використовувати документальні методичні

прийоми, структурувати етапи організації контролю фінансових результатів діяльності.

Ключові слова: фінансові результати діяльності, сільськогосподарське підприємство, облік, облікова політика, контроль, органічна продукція.

Список наукових публікацій здобувача вищої освіти.

Стіба Т. Ю. Теоретико-методичні аспекти внутрішнього контролю фінансових результатів діяльності. Трансформація фінансової системи України: тенденції та перспективи розвитку : матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Миколаїв; 24-25 листопада 2021 р. Миколаїв : МНАУ, 2021. С. 109-111.

ANNOTATION

Siba T. Accounting and control of financial results of agricultural enterprises. – Qualification work on the rights of the manuscript.

Qualification work for the degree of «Master» in specialty 071 «Accounting and Taxation» in the field of knowledge 07 - Management and Administration. – Mykolayiv National Agrarian University, Mykolayiv, 2022.

The qualification work examines the theoretical, methodological and applied provisions and the development of practical recommendations for improving the accounting and control of financial performance of agricultural enterprises.

In particular, the generalization of theoretical bases of accounting and control of financial results of activity is carried out, and also the legislative acts regulating the organizations and introduction of the account and control of financial results of activity at the domestic agricultural enterprises are characterized. Methodical approaches to the organization of accounting of financial results of activity are defined.

The formation of the accounting policy of the researched enterprise in the part of accounting of financial results is characterized. Peculiarities of primary, analytical

and synthetic accounting of financial results of Druzhba agricultural activity of Belozersky district are analyzed.

The state and features of control of financial results of activity at the agricultural enterprise are investigated.

The directions of improvement of the account and control of financial results of the researched business entity are offered, among which revision and updating of methods of internal control which would complement each other, development of Regulations on control service in which the rights and duties of both controllers and controllers should be reflected. enterprise management; in the current audit to more actively use documentary methods, to structure the stages of organization of control of financial performance.

Keywords: financial results of activity, agricultural enterprise, accounting, accounting policy, control, organic products.

List of scientific publications of the applicant.

Stiba T. Yu. Theoretical and methodological aspects of internal control of financial results. Transformation of the financial system of Ukraine: tendencies and prospects of development: materials of the V All-Ukrainian scientific-practical conference, Mykolayiv; November 24-25, 2021 Mykolaiv: MNAU, 2021. S. 109-111.

ЗМІСТ

АНОТАЦІЯ	2
ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ТА ЗАКОНОДАВЧО-НОРМАТИВНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ.....	9
1.1 Теоретичні основи обліку і контролю фінансових результатів діяльності.....	9
1.2 Законодавчо-нормативні аспекти обліку і контролю фінансових результатів діяльності.....	18
1.3 Методика організації обліку фінансових результатів діяльності.....	31
РОЗДІЛ 2 ОБЛІК ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ВИРОБНИЧОМУ КООПЕРАТИВІ «ДРУЖБА» БІЛОЗЕРСЬКОГО РАЙОНУ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	35
2.1 Формування облікової політики підприємства в частині обліку фінансових результатів	35
2.2 Первинний облік фінансових результатів діяльності СВК «Дружба» Білозерського району.....	41
2.3 Аналітичний та синтетичний облік фінансових результатів діяльності СВК «Дружба» Білозерського району	49
2.4 Напрями вдосконалення обліку фінансових результатів діяльності у СВК «Дружба» Білозерського району	57
РОЗДІЛ 3 СТАН ТА НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ КОНТРОЛЮ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ВИРОБНИЧОМУ КООПЕРАТИВІ «ДРУЖБА» БІЛОЗЕРСЬКОГО РАЙОНУ	65
3.1 Стан та особливості контролю фінансових результатів діяльності	65
3.2 Напрями вдосконалення контролю фінансових результатів діяльності.....	71
ВИСНОВКИ.....	78
ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	81
ДОДАТКИ	888

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Одним із найважливіших об'єктів бухгалтерського спостереження, що складають виробничо-господарську та фінансову діяльність суб'єктів господарювання, вважається фінансовий результат, який виражається прибутком або збитком.

Фінансові результати є тим індикатором, який відображає фактично всі аспекти діяльності підприємства: технологію та організацію виробництва, ефективність адміністративної та кадрової політики, врахування соціальних факторів, рівень кваліфікації трудових ресурсів, а також зовнішні чинники – економічний та соціальний стан країни, рівень галузевого розвитку тощо. Сукупність наведених факторів визначає ефективність виробництва та перетворює прибуток на джерело економічного розвитку підприємства.

У загальній системі досліджуваних об'єктів провідна роль належить обліку доходів та витрат, що формують фінансові результати діяльності з метою оцінки фактичних і прогнозних значень. З іншого боку, для забезпечення сталого розвитку підприємства неможливо досягти без організації внутрішнього контролю, що включає контроль формування фінансових результатів діяльності, і є найважливішим елементом стратегії розвитку сучасних підприємств.

Ступінь розробленості проблеми. Теоретичні дослідження сутності категорії «фінансові результати», облікового забезпечення та розвитку контролю велися багатьма вченими. Значний внесок у розвиток цього поняття, особливо його облікового аспекту, здійснили відомі вітчизняні вчені, зокрема: Гончарук І. В., Дубініна М. В., Іщенко Н. А., Кірсанова В. В., Козуб С. О., Косата І. А., Ліхоносова Г. С., Мейш А. В., Мельничук Я. П., Первуляк І. В., Подолянчук О. А., Рзаєв Г. І., Свиноус І. В., Чебанова Н. В., Шендригоренко М. Т., Яременко Л. М. та інші.

Метою кваліфікаційної роботи є обґрунтування теоретичних і методологічних положень та розробка практичних рекомендацій щодо

удосконалення обліку та контролю фінансових результатів діяльності сільськогосподарських підприємств. Для досягнення поставленої мети в процесі дослідження були висвітлено такі завдання:

- дослідити теоретичні підходи до економічної сутності та значення фінансових результатів, розглянути категорії «дохід», «витрати» і «фінансові результати»;
- проаналізувати законодавчу базу і правові основи обліку та контролю фінансових результатів на сільськогосподарських підприємствах;
- охарактеризувати виробничо-економічну характеристику та зробити аналіз фінансового стану досліджуваного підприємства;
- розглянути особливості обліку та контролю об'єкта дослідження;
- запропонувати напрями вдосконалення обліку і контролю фінансових результатів діяльності у сільськогосподарських підприємствах.

Об'єктом дослідження є процес обліку і контролю фінансових результатів діяльності сільськогосподарського виробничого кооперативу «Дружба» (далі – СВК «Дружба») Білозерського району Херсонської області.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних і практичних питань, пов'язаних з організацією обліку та контролю фінансових результатів діяльності на сільськогосподарському підприємстві.

Методологічною основою дослідження стали діалектичний підхід до явищ та процесів господарського життя. При дослідженні теоретичних аспектів обліку та контролю фінансових результатів діяльності застосовувались методи індукції та дедукції, за допомогою яких визначено загальні тенденції розвитку обліку фінансових результатів діяльності; методи теоретичного узагальнення, аналізу та синтезу, групування і порівняння – для розкриття сутності поняття прибутку як економічної категорії й оцінки складових фінансового результату. При виявленні проблем і обґрунтуванні напрямів удосконалення обліку та контролю фінансових результатів діяльності у роботі також використовувались методи логічного аналізу.

Інформаційною базою виконаного дослідження є: праці вітчизняних і

зарубіжних вчених-економістів з фінансів та проблем бухгалтерського обліку фінансових результатів діяльності; законодавчі та нормативні акти з питань бухгалтерського обліку та економічної політики; програмні документи й постанови уряду з економічних питань; методичні матеріали, статистичні звіти СВК «Дружба» Білозерського району.

Наукова новизна результатів проведеного дослідження полягає у авторському підході до організації облікового забезпечення та контролю фінансових результатів діяльності в умовах сільськогосподарського підприємства, зокрема при виробництві органічної продукції.

Теоретична та практична значимість роботи. Теоретична значимість дослідження полягає у науковому узагальненні, уточненні та розробці положень та підходів, що стосуються обліково-аналітичного забезпечення системи обліку і контролю фінансових результатів діяльності в сучасних умовах господарювання.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг роботи складає 87 сторінок друкованого тексту, містить 9 таблиць, 10 рисунків та додатки, список використаних джерел налічує 61 найменування.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ЗАКОНОДАВЧО-НОРМАТИВНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ

1.1 Теоретичні основи обліку і контролю фінансових результатів діяльності

В умовах сучасної економічної ситуації всі економічні суб'єкти, в т.ч. аграрні підприємства, вступають у взаємозв'язок один з одним у рамках здійснення своєї діяльності. Такі взаємовідносини між контрагентами дозволяють формувати підприємствам фінансові результати діяльності.

Значна кількість учених у своїх дослідженнях приділяють вивченню особливостей формування та методики визначення фінансових результатів виробничо-фінансової діяльності економічних суб'єктів. Вони по-різному підходять до визначення їх економічного змісту, оскільки, незважаючи на близькість предмета дослідження, в економічній науці спостерігаються розбіжності щодо визначення часу виникнення та величини прибутку (табл. 1.1).

Таблиця 1.1 Теоретичні підходи до трактування дефініції «фінансові результати»

Автори	Визначення
1	2
Первуляк І. В., Скляр Є. В. [33]	Фінансовий результат – це прибуток або збиток суб'єкта господарювання, що визначається як різниця між сукупними доходами та витратами підприємства і, за позитивного його результату, представляє додаткову вартість, виступає одним із джерел фінансування подальшого розвитку та поточної діяльності підприємства, основним критерієм оцінки ефективності його діяльності.
Іщенко Н. А. [14]	Фінансовий результат діяльності підприємства, що виступає у формі прибутку або збитку, відображає ефективність його операційної, фінансової, інвестиційної діяльності та служить основним критерієм стратегії суб'єкта господарювання. Фінансові результати, за позитивного їх значення, є джерелом платежів до бюджету, а також розширеного відтворення виробництва.
Дубініна М. В., Вишенська Л. М. [11]	Фінансовий результат діяльності – це найважливіший показник, що цікавить всіх користувачів облікової інформації господарюючого суб'єкта.

1	2
Рзаєв Г. І., Драгочинська Д. О. [47]	Доходи і витрати є ключовими аспектами результатів підприємства. Тому фінансовий результат є показником діяльності будь-якого підприємства, який в подальшому використовується в управлінні прибутком та рентабельності.
Козуб С. О. [17]	Абсолютний розмір та динаміка фінансових результатів, їх склад та співвідношення з виручкою та обсягом вкладених коштів входять до переліку найбільш узагальнюючих показників, що використовуються для оцінювання інвестиційної привабливості галузей економіки, регіонів, підприємств різних видів економічної діяльності.
Гончарук І. В., Старосуд В. І., Мулик Т. О. [6]	Фінансові результати є визначальною економічною категорією та головним вимірником ефективності роботи підприємства. Позитивні фінансові результати для сільськогосподарських підприємств є запорукою їх успішного функціонування.
Мейш А. В. [22]	Фінансові результати – найважливіші об'єкти облікової системи підприємств, оскільки власне прибуток від реалізації тут є основою розвитку як самих суб'єктів господарювання, так і поповнення державного бюджету через його оподаткування.
Яременко Л. М., Авдалян К. В. [46]	Фінансові результати – це показник, провідна роль якого полягає в забезпеченні зміцнення бюджету держави, сприяє інвестиційній привабливості, діловій активності підприємства у виробничій та зокрема у фінансовій сфері.

Джерело: узагальнено автором

Отже, фахівці в галузі економіки, обліку та аналізу визначають фінансові результати як базис економічного розвитку підприємств, так як вони характеризують ефективність господарювання суб'єктів економічної діяльності за всіма напрямками: виробничою, збутовою, постачальницькою, фінансовою та інвестиційною. Прибуток трактують у рамках дефініції «дохід» як ступінь покращення добробуту підприємства протягом певного періоду часу.

Вчені, які здійснюють свої дослідження в галузі бухгалтерського обліку, розглядають прибуток як різницю доходів та витрат підприємства, одержуваних за конкретний період часу. При перевищенні величини доходів підприємства над сумою його витрат, одержаних у звітному періоді, економічний суб'єкт отримує прибуток, тоді як збиток можна кваліфікувати як домінування витрат над доходами підприємства.

Під впливом міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – МСФЗ) у вітчизняній економічній науці мало місце переосмислення таких категорій, як «доходи» та «витрати» економічного суб'єкта, а також визнання ролі прибутку

у формуванні власного капіталу останнього Це, у свою чергу, призвело до появи нових дефініцій фінансових результатів.

Перетворення, що відбулися в рамках реформування бухгалтерського обліку, відповідно до МСФЗ, припускають збільшення показників фінансових результатів, які необхідні для вирішення особливих методичних проблем, оскільки вирішення меж обліку фінансових результатів діяльності призводить до включення в єдину систему різних за своїм характером об'єктів.

Узагальнюючи всі перераховані вище визначення фінансових результатів, відзначимо, що фінансовий результат діяльності – це системний показник, що відображає результат діяльності суб'єкта економіки у вигляді різниці його доходів і витрат. При цьому фінансовий результат може відображати як позитивне сальдо доходів і витрат, яке називається прибутком, так і негативне, яке називається збитком.

Загальна оцінка фінансових результатів діяльності підприємства не може бути прийнятною для всіх господарських та комерційних цілей, які ставить перед собою суб'єкт господарювання, внаслідок того, що підприємства використовують фінансові результати:

- як показники ефективності фінансово-господарської діяльності;
- як основу щодо аналізу діяльності підприємства, аби виявити резерви підвищення ефективності використання ресурсів, з урахуванням яких розробити відповідні заходи та обґрунтувати управлінські рішення, прийняті керівництвом економічного суб'єкта;
- для довгострокового та короткострокового планування і прогнозування діяльності підприємства;
- як фундамент визначення величини дивідендів, належних акціонерам;
- як основу для здійснення розрахунків з бюджетом з податків та зборів;
- в інших цілях, що не суперечать законодавству.

Таким чином, для досягнення перерахованих вище цілей необхідні різні оцінки прибутку підприємства, що вплинуло на розробку трьох концепцій прибутку, які мають місце в науковому світі: структурна (синтаксична), інтерпретаційна (семантична) та поведінкова (прагматична).

Синтаксична концепція прибутку спрямована на збереження добробуту економічного суб'єкта і його належному рівні. У рамках даної концепції аналізується саме бухгалтерський прибуток підприємства, який є сукупністю позитивних і негативних складових, більшість з яких часом не мають реального змістовного навантаження. Необхідно зазначити, що у разі значних величин показників, які не мають змістовного навантаження, при розрахунку фінансових результатів поняття чистого прибутку також втрачає справжнє значення, навіть якщо має інформаційну складову для ринку капіталу.

Семантична концепція прибутку орієнтована на максимізацію прибутку в умовах ринкової структури, що склалися на певний момент часу, попиту на продукцію (роботи, послуги) економічного суб'єкта та її пропозиції. Отже, прибуток у рамках цієї концепції постає як показник ефективності діяльності підприємства. Останній впливає на величину дивідендів як наслідок, використання капіталу з метою максимізації прибутку підприємства при мінімізації витрат у найближчому майбутньому. З іншого боку, ефективність – поняття відносне, в такий спосіб, воно має значення у разі порівняння з іншими економічними показниками. В іншому випадку аналіз прибутку повинен проводитись паралельно з аналізом інвестованого капіталу та доходів.

Прагматична концепція прибутку пов'язана з процесами прийняття управлінських рішень інвесторами, кредиторами та адміністрацією підприємства. Це означає, що прибуток у рамках цієї концепції використовується як основа планування та прогнозування діяльності економічного суб'єкта.

Безліч концепцій прибутку щодо його величини породжує проблему вибору методу, який би визначав отримання найреальнішого показника прибутку.

Усі розглянуті оцінки прибутку застосовні з метою оцінки фінансових результатів підприємства протягом його діяльності. Але лише підсумкова оцінка фінансових результатів не дає правильного уявлення про стан та перспективи розвитку економічного суб'єкта. Саме тому в рамках розглянутих концепцій мають місце ще дві концепції прибутку: поточний операційний та загальний прибуток.

Поточний операційний прибуток базується на оцінці ефективності діяльності підприємства, тобто на визначенні ефективності використання ресурсів економічного суб'єкта з метою отримання ним прибутку. Прихильники розрахунку поточного операційного прибутку вважають, що чистий прибуток є найбільш важливим показником для зіставлення результатів діяльності різних підприємств та подальшого прогнозування їх діяльності. Однак опоненти віддають перевагу єдиному показнику чистого прибутку, оскільки вважають, що поточний операційний прибуток є лише оцінкою результату поточної основної діяльності. Концепція ж загального прибутку здійснює визначення загальної зміни власності економічного суб'єкта, що відбувається шляхом безперервної реєстрації господарських операцій за винятком фінансових операцій та розподілу дивідендів.

Отже, головна відмінність поточного операційного прибутку від загального прибутку полягає у цільовій установці звітного чистого прибутку. Для поточного операційного чистого прибутку – це відображення поточних результатів основної діяльності чи ефективності підприємства та створення основи для прогнозування й оцінки його прибутковості. Для загального чистого прибутку – це відображення ефективності основної діяльності та забезпечення прогнозування на основі звітних даних за кілька років, що для інституційних одиниць в умовах ринкової економіки є, безумовно, важливішим.

Оскільки активи підприємства приносять прибуток протягом багатьох звітних періодів, а господарські операції до кінця звітного періоду знаходяться на різних стадіях завершення, то чистий прибуток, отриманий за звітний період, є попереднім показником, який згодом має бути підтверджено.

Таким чином, найважливішим із показників фінансових результатів діяльності є прибуток, зростання якого і створює фінансову базу для самофінансування, розширеного відтворення, вирішення проблем соціальних та матеріальних потреб трудових колективів будь-якого економічного суб'єкта. У сучасних умовах господарювання прибуток стає головним джерелом соціально-економічного розвитку підприємств [10].

Отримання прибутку – обов'язкова умова функціонування підприємства незалежно від його форми власності та відомчої підпорядкованості. Саме прибуток розглядається як критерій ефективності відтворення, а також як показник, що має два основні фактори: обсяг реалізації виробленої продукції, виконаних робіт, наданих послуг та собівартість, що відображає результат інтенсивного та екстенсивного розвитку економічного суб'єкта [11]. При цьому останнє пов'язане з фактором зростання обсягу виробництва та природної економії від відносного зниження умовно-постійних елементів собівартості.

Крім того, прибуток підприємства – основне внутрішнє джерело формування фінансових ресурсів підприємства, що забезпечують його розвиток. Чим вищий рівень отримання прибутку підприємства у процесі його господарської діяльності, тим менша його потреба у залученні фінансових коштів із зовнішніх джерел, а отже, вищий рівень самофінансування його розвитку, реалізації стратегічних цілей, підвищення конкурентних позицій на ринку. На відміну від інших внутрішніх джерел формування фінансових ресурсів підприємства, прибуток – це постійно відтворюваний ресурс, відтворення якого в умовах успішного господарювання відбувається на розширеній основі. Також при максимізації прибутку, як правило, має місце підвищення ефективності використання наявних у підприємства ресурсів шляхом повнішої мобілізації внутрішніх резервів, а величина прибутку є одним із основних показників при оцінці ефективності діяльності економічного суб'єкта, його привабливості для інвесторів та кредиторів.

Для якісного розвитку аграрних формувань також значної ролі відіграє отримання прибутку, величина якої визначає абсолютну ефективність своєї

діяльності. У сільському господарстві прибуток є результатом трансформації біологічних активів у вигляді збільшення справедливої їх вартості над витратами всієї сільськогосподарської діяльності, а збиток – втрату частини вартості новоствореної продукції за певний період [12].

Сільськогосподарське виробництво характеризується сезонністю здійснення витрат та отримання доходів внаслідок його специфіки та особливостей виробничого циклу, а також різницею визнання доходів та витрат в одному тимчасовому інтервалі, співвідношення останніх в тому самому звітному періоді, що впливає на формування фінансових результатів у цілому та величину прибутку зокрема.

Рівень прибутку аграрного підприємства у порівнянні із середнім по галузі відображає рівень готовності працівників сільського господарства здійснювати прибуткову діяльність в економічних умовах господарювання, що сформувалися на конкретну звітну дату. Середньогалузевий рівень прибутку агроформувань характеризує економічні чинники, які здатні визначати ефективність їхньої виробничо-комерційної діяльності, і є провідним напрямом капіталу в агропромисловому комплексі з більш ефективним його використанням. При цьому капітал переміщується в ті сегменти ринку, які характеризуються значним обсягом незадоволеного попиту, що сприяє більш повному задоволенню суспільних та особистих потреб.

Систематичний недолік обсягу прибутку в сільськогосподарському виробництві та її незадовільна динаміка останніми роками свідчать про неефективність та ризикованість аграрного бізнесу та є основною передумовою майбутнього банкрутства більшості сільськогосподарських підприємств.

Таким чином, прибуток для економічних суб'єктів, що функціонують у системі агропромислового комплексу, є головним внутрішнім джерелом формування їх фінансових ресурсів, що забезпечують розвиток сільськогосподарських підприємств.

Стрімка зміна середовища функціонування суб'єктів господарювання, систематичні сплески ділової активності та економічні спади призводять до

ускладнення фінансових взаємовідносин на всіх рівнях, в тому числі і всередині організацій. Особлива увага при цьому приділялася питанням організації внутрішнього контролю фінансових результатів діяльності, що сприяє раціональному та своєчасному вирішенню стратегічних і тактичних завдань компанії.

Важливо відзначити, що дефініція «фінансовий контроль» у найширшому розумінні вже досить добре опрацьована. Фінансовий контроль трактується у різних джерелах як процес, цілеспрямовано здійснювана діяльність, і навіть сукупність реалізованих заходів. На сучасному етапі категорія внутрішнього фінансового контролю розширює свої межі. Вона розглядається у тісній інтеграції з питаннями комплексного управління організацією, реалізації її стратегії, побудові внутрішньої корпоративної структури, вирішення приватних завдань фінансового управління (таких як мінімізація фінансових ризиків та запобігання банкрутству).

На всіх рівнях фінансових взаємовідносин незалежно від форми та виду фінансовий контроль передбачає наявність суб'єктів та об'єктів контролю, порівняння отриманих фінансових результатів із плановими або законодавчо закріпленими показниками та застосування заходів щодо усунення виявлених порушень.

Контроль, здійснюваний у межах і з ініціативи організації, у різних джерелах називають внутрішнім, внутрішньогосподарським, корпоративним. Контрольні заходи, які проводяться з ініціативи самого суб'єкта господарювання, можуть переслідувати широкий спектр цілей залежно від розуміння сутності внутрішнього контролю, застосовуваних методів, а також результативності діяльності контролюючих підрозділів.

Внутрішній контроль усередині організації у сучасних працях зарубіжних вчених розглядається з різних позицій. За словами А. Гоша та Й. Лі, всі сучасні зарубіжні дослідження у сфері внутрішнього фінансового контролю можна розділити на два напрямки. Представники першого напряму фокусуються на вивченні причин виникнення проблем внутрішнього контролю та основних

характеристик компаній зі слабкою системою внутрішнього фінансового контролю. Другий напрямок ґрунтується на дослідженні наслідків недосконалостей системи фінансового контролю організації, серед яких оцінюється реакція ринку цінних паперів, фінансовий результат діяльності та вартість капіталу [60, с. 322-325].

Особлива увага приділяється можливості застосування комплексного контрольного інструменту у фінансовій сфері з метою мінімізації фінансових ризиків та досягнення планових показників стратегічного менеджменту [58, с. 589-593].

Внутрішній фінансовий контроль досліджується деякими авторами (Aldonio Ferreira, David Otley; R. Ryan Harley, A. Trahan Emery) з погляду одного з елементів цілісної системи управління ефективністю організації. Побудова такої системи обов'язково передбачає виділення ключових показників контролю, зокрема фінансових показників. Аналіз конкретних фінансових результатів та їх порівняння з плановими показниками має свою специфіку для різних рівнів оцінки (рівень підрозділу, окремої господарської одиниці, групи компаній) та функціональних підсистем [59, с. 267-273; 61].

Незважаючи на наявність різних точок зору, нині одним із провідних підходів до вивчення питань внутрішнього фінансового контролю є системний підхід. Зіставлення теоретичних аспектів фінансового контролю та практичних особливостей його здійснення дозволяє зробити однозначний висновок про те, що реалізація контрольної функції має мати регулярний та структурований характер, переслідувати конкретно зафіксовані цілі та завдання, досягнення яких можливе лише з використанням певних, відповідних ситуації методів.

Врахуємо й той фактор, що у сучасному економічному середовищі, яке стрімко трансформується, господарюючі суб'єкти спрямовують свої зусилля на пошук нестандартних підходів до управління своїми фінансами для досягнення найкращих результатів. У зв'язку з цим формуються нові напрями внутрішнього фінансового контролю. При цьому велику увагу приділяють показникам, причому вони розглядаються як цільові показники, досягнення

яких забезпечить керівництву організації отримання додаткових економічних вигод [51, с. 110]. Таким чином, як актуальна мета вивчення ініціативного фінансового контролю виступає прийняття раціональних управлінських рішень в аспекті регулювання вартості організації як майнового комплексу.

Доречно вказати, що специфічні елементи системи внутрішнього фінансового контролю на пряму залежать від особливостей функціонування конкретних суб'єктів господарювання. До таких особливостей можна віднести характерні риси середовища функціонування, вплив певного набору внутрішніх та зовнішніх факторів, внутрішню структуру організації, галузеву специфіку організації у процесі побудови внутрішньої контрольної системи. Природно, що система контрольованих показників разюче відрізнятиметься. Аналогічним відмітним критерієм, що грає роль побудові системи фінансового контролю, є масштаб підприємства.

1.2 Законодавчо-нормативні аспекти обліку і контролю фінансових результатів діяльності

Ведення обліку фінансових результатів діяльності сільськогосподарських підприємств займає чільне місце в системі зміцнення економічного потенціалу, конкурентоспроможності і соціального статусу сільськогосподарських виробників, поліпшенні умов господарювання і створенні стимулів для росту дохідності їх продукції.

Основним завданням бухгалтерського обліку фінансових результатів діяльності є визначення кількісних і якісних їх параметрів:

- прибуток чи збиток;
- формування даних щодо фінансових результатів для потреб складання фінансової звітності й податкових декларацій;
- інформаційне забезпечення порядку розподілу прибутку та здійснення операцій щодо розрахунків за сумами належних до бюджету податків та обов'язкових платежів, з акціонерами і засновниками за нарахованими їм дивідендами, формування резервів власного капіталу тощо.

Система бухгалтерського обліку за доходами і витратами не може повноцінно існувати без належного їхнього нормативно-правового забезпечення. Нормативна інформація щодо доходів і витрат підприємства за напрямками використання має на меті, перш за все, забезпечення таких функцій управління як аналіз, планування та контроль за їх формуванням. Правова інформація міститься у законодавчих актах вищої юридичної сили, до яких належать закони України, що регулюють діяльність суб'єктів підприємництва у галузі фінансових, господарських та трудових відносин.

Рисунок 1.1 – Структура законодавства, що регулює бухгалтерський облік доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства

Джерело: узагальнено автором

Науковці виділяють чотири рівні такого регулювання (рис. 1.1):

– перший (закони України, Укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України);

– другий (нормативні документи Міністерства фінансів України, Державної служби статистики України, Державної податкової служби України, Національного банку України та інших відомств, які реєструють у Міністерстві юстиції України);

– третій (нормативні акти, інструкції, методичні рекомендації, вказівки, листи міністерств і відомств);

– четвертий (робочі документи, що формують облікову політику підприємства).

Серед основних нормативно-правових актів забезпечення обліку фінансових результатів діяльності сільськогосподарських підприємств варто виділити: Закони України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Податковий кодекс України, Господарський кодекс України, національні та міжнародні стандарти з обліку, Інструкції, роз'яснення міністерств та відомств тощо. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» поширюється на всіх юридичних осіб, створених відповідно до законодавства України, незалежно від їхніх організаційно-правових форм і форм власності, а також на представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності, які зобов'язані вести бухгалтерський облік і подавати фінансову звітність згідно із законодавством [39].

НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» регламентує особливості підготовки фінансової звітності та вимоги до визнання доходів. В цьому нормативному документі визначено, що доходи – це збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків власників). Результати діяльності суб'єкта господарювання відображаються у «Звіті про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)», в якому міститься інформація про доходи і витрати і підприємства [12].

Визнання доходу і достовірної його оцінка – необхідна інформація для відображення її у фінансовій звітності. Однією з умов визнання доходу від реалізації є передача покупцеві всіх ризиків і вигод, пов'язаних з правом власності на продукцію. МСФЗ 18 на відміну від П(С)БО 15, як критерій визнання доходу від реалізації продукції встановлює передачу покупцеві не всіх, а лише суттєвих ризиків і вигод, пов'язаних із правом власності на продукцію (товар) (параграф 14 МСФЗ 18) [9, 10].

Визначений дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) не коригується на величину пов'язаної з ним сумнівної та безнадійної дебіторської заборгованості. Сума такої заборгованості визнається витратами підприємства згідно із П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» [8].

Цільове фінансування, що отримане як компенсація витрат (або збитків), яких вже зазнало підприємство, або з метою негайної фінансової підтримки підприємства без майбутніх пов'язаних із цим витрат, визнається доходом того періоду, в якому утворилася дебіторська заборгованість, пов'язана з цим фінансуванням.

Дохід, який виникає в результаті використання активів підприємства іншими сторонами, визнається у вигляді процентів, роялті та дивідендів, якщо:

- імовірно надходження економічних вигод, пов'язаних з такою операцією;
- дохід може бути достовірно оцінений.

Такий дохід має визнаватися у такому порядку:

- проценти визнаються у тому звітному періоді, до якого вони належать, виходячи з бази їх нарахування та строку користування відповідними активами;
- роялті визнаються за принципом нарахування згідно з економічним змістом відповідної угоди;
- дивіденди визнаються у періоді прийняття рішення про їх виплату.

Дохід відображається в бухгалтерському обліку в сумі справедливої вартості активів, що отримані або підлягають отриманню. Дещо інший порядок визнання доходів визначено у МСФЗ 18 «Виручка». По-перше, у стандарті не використовується термін «дохід», оскільки йдеться лише про виручку. По-

друге, виручку слід визнавати та обліковувати у разі здійснення таких операцій: продажу товарів; наданні послуг; використанню, іншими сторонами, активів, які приносять відсотки, роялті, дивіденди. Наведені відмінності в порядку визнання та класифікації доходів впливають на організацію обліку й контролю на підприємствах [2].

Господарський та Податковий кодекси України не конкретизують порядок визнання доходів для цілей обліково-контрольної практики на підприємстві [7, 36].

Норми Національного та Міжнародного стандартів з обліку доходів не поширюються на бюджетну сферу та не враховують галузевої практики сільськогосподарських підприємств. Порядок визнання доходів, витрат та фінансових результатів у сільському господарстві регламентується П(С)БО 30 «Біологічні активи» та МСБО 41 «Сільське господарство» [50].

П(С)БО 30 «Біологічні активи» суттєво змінив підходи до визначення та обліку фінансових результатів від сільськогосподарської діяльності. Згідно з П(С)БО 30 «Біологічні активи» дохід від сільськогосподарської діяльності складається з: доходу від первісного визнання біологічних активів та сільськогосподарської продукції; доходу від зміни справедливої вартості біологічних активів; доходу від реалізації біологічних активів та сільськогосподарської продукції, отриманої в результаті біологічних перетворень [1].

Доходи від первісного визнання біологічних активів та сільськогосподарської продукції визначаються як різниця між справедливою вартістю отриманої продукції та (або) додаткових біологічних активів та витратами, що виникли в результаті виробництва цієї продукції і біологічних активів. Визнання доходів від подальшої реалізації такої продукції та біологічних активів відбувається з урахуванням методологічних вимог П(С)БО 15 «Дохід». Однак, при виконанні записів за дебетом рахунка 90 «Собівартість реалізації» в частині списання сільськогосподарської продукції та

біологічних активів відображається балансова вартість, а не їх фактична виробнича собівартість [10].

Зауважимо, що для обліку доходів Планом рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій передбачено рахунки сьомого класу «Доходи і результати діяльності» [35]. На рахунках цього класу (крім рахунка 76 «Страхові платежі») протягом звітного періоду по кредиту відображається сума доходу разом з непрямыми податками та зборами, а по дебету – щомісячне відображення суми непрямих податків і віднесення суми чистого доходу на рахунок 79 «Фінансові результати» [35].

Методологічні принципи формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати сільськогосподарського підприємства та її розкриття у фінансовій звітності визначаються П(С)БО 16 «Витрати» (далі за текстом П(С)БО 16 «Витрати»), згідно з яким витрати – це зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, яке призводить до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілу власниками) [5].

Об'єкт витрат – це продукція, роботи, послуги або вид діяльності підприємства, які потребують визначення пов'язаних з їх виробництвом (виконанням) витрат [5]. У Міжнародних стандартах фінансової звітності відсутні спеціально викладені в окремому стандарті правила відносно оцінки витрат підприємства. Поняття витрат розкривається в окремих положеннях МСБО 1 «Подання фінансових звітів», МСБО 16 «Основні засоби», МСБО 18 «Дохід», МСБО 23 «Витрати на позики», МСБО 38 «Нематеріальні активи» та інші [31].

Визначення сутності поняття «витрати» за П(С)БО та МСБО має майже однаковий зміст, але поняття витрат, представлене в національних стандартах, є більш деталізованим. Визнання витрат за національними стандартами в цілому відповідає визнанню витрат за міжнародними стандартами.

За МСФЗ витрати визнаються на основі безпосереднього зіставлення між понесеними витратами і прибутками за конкретними статтями доходів, що припускає одночасне визнання прибутків та витрат, які виникають безпосередньо і спільно від одних і тих же операцій або інших подій. Згідно з П(С)БО 16 «Витрати» витрати визнаються у звітності в момент вибуття активу або збільшення зобов'язання, які призводять до зменшення власного капіталу підприємства, на основі систематичного та раціонального їх розподілу протягом тих звітних періодів, коли надходять відповідні економічні вигоди [5].

Відрізняється класифікація та групування витрат: міжнародні стандарти виходять із існування загальноприйнятої практики розмежування у звітності статей витрат, які виникають у процесі звичайної діяльності підприємства, та статтями витрат, які не пов'язані із звичайною діяльністю. У П(С)БО 16 «Витрати» витрати класифікуються залежно від виду діяльності, від якого вони виникли, за економічними елементами і статтями витрат. А також виділяють прямі й непрямі витрати, змінні й постійні, одноелементні та комплексні, поточні витрати, витрати минулих і майбутніх періодів, продуктивні і непродуктивні витрати [5].

Міжнародні стандарти не тільки узагальнюють накопичений досвід різних країн, але й активно впливають на розвиток національних систем бухгалтерського обліку й звітності. Аналіз змісту національних П(С)БО свідчить про необхідність їх постійного розвитку та удосконалення відповідно до змін, що відбуваються в економіці країни. У зв'язку з тим, що МСБО постійно змінюються, усе більше спостерігається розбіжностей між ними й П(С)БО. Оскільки згідно із Законом України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» П(С)БО не можуть суперечити міжнародним стандартам, у майбутньому слід очікувати внесення відповідних змін у стандарти щодо обліку та оцінки витрат [39].

В національному стандарті витрати відображаються в бухгалтерському обліку одночасно зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань. Витрати визнаються витратами певного періоду одночасно з визнанням доходу, для

отримання якого вони здійснені. Витрати, які неможливо прямо пов'язати з доходами певного періоду, відображаються в складі витрат того звітного періоду, у якому вони були здійснені. Якщо актив забезпечує одержання економічних вигод протягом кількох звітних періодів, то витрати визнаються шляхом систематичного розподілу його вартості (наприклад, у вигляді амортизації) між відповідними звітними періодами [5].

В НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» витрати визначаються як зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власниками) [12].

Склад доходів та порядок їх визнання визначаються відповідними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку. Таким чином, інформацію стосовно доходів від первісного визнання біологічних активів за справедливою вартістю слід розкривати лише в річній звітності, оскільки відображення доходів від первісного визнання в квартальній звітності буде фактично недоцільним та некоректним.

Згідно з Планом рахунків, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 №291, про витрати і доходи йдеться у 35 синтетичних рахунках із 87 (40,2% від загальної кількості синтетичних рахунків), які розміщені у дев'яти із десяти класів рахунків, що наочно підтверджує їхній вагомий статус в планово-рахунковій структурі [35]. Синтетичні рахунки, в яких відображаються витрати і доходи підприємств, кореспондують із 75 синтетичними рахунками або 86,2% від їхньої загальної кількості. У Плані рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій суб'єктів малого підприємництва України 13 синтетичних рахунків із 26 (50%) відображають витрати. Слід зазначити, що цей принцип разом з високим рівнем деталізації доходів і витрат створює систему, яка є досить зручною для складання звітності та максимально наочною для прийняття рішень.

Крім того, в Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку, активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, зазначається, що рахунки класу 7 «Доходи і результати діяльності» призначені для узагальнення інформації про доходи від операційної, інвестиційної і фінансової діяльності підприємства [40].

Таблиця 1.2 Характеристика рахунків класу 7 «Доходи і результати діяльності»

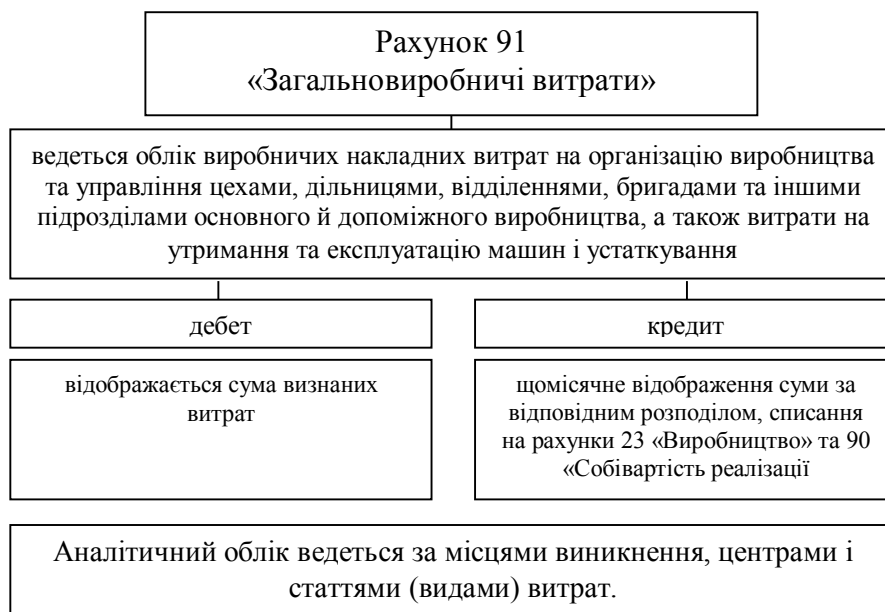
Рахунки	Характеристика
70 «Доходи від реалізації»	узагальнено інформацію щодо доходів від реалізації готової продукції, товарів, робіт і послуг, доходів від страхової діяльності, про суми знижок, наданих покупцям, а також про інші вирахування з доходу
71 «Інший операційний дохід»	наведено дані про інші доходи від операційної діяльності, а саме: доходи від реалізації іноземної валюти; доходи від реалізації інших оборотних активів (крім фінансових інвестицій); доходи від операційної оренди активів; доходи від операційної курсової різниці по операціях в іноземній валюті; суми штрафів, пені, неустойки та інших санкцій, які визнані боржником чи за якими одержано рішення суду про їх стягнення; доходи від списання кредиторської заборгованості, по якій закінчився термін позовної давності; відшкодування раніше списаних активів тощо.
72 «Дохід від участі в капіталі»	відображено інформацію про доходи, одержані від інвестицій в асоційовані, дочірні або спільні підприємства, облік яких ведеться методом участі в капіталі
73 «Інші фінансові доходи»	інформується про облік доходів у вигляді дивідендів, відсотків та інших доходів, отриманих від фінансових інвестицій (крім доходів, які обліковуються за методом участі в капіталі).
74 «Інші доходи»	включено всі інші доходи, що виникають у процесі звичайної діяльності, але не пов'язані з операційною і фінансовою діяльністю підприємства

Джерело: узагальнено автором на основі даних [35, 40]

Інструкцією про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку, активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій визначено, що для обліку й узагальнення інформації про витрати підприємства призначено рахунки класу 9 «Витрати діяльності» [40].

Відповідно до Плану рахунків витрати підприємства відображаються на рахунках 9 класу. Дані рахунки застосовуються для узагальнення інформації про витрати операційної, інвестиційної, фінансової та іншої діяльності. Основні вимоги до визнання, складу та оцінки витрат викладені в П(С)БО 16

«Витрати» [5]. За дебетом рахунків цього класу відображаються суми витрат, за кредитом – списання суми витрат у кінці звітного року або щомісяця на рахунок 79 «Фінансові результати».

Рисунок 1.2 – Характеристика рахунку 91 «Загальновиробничі витрати»

Джерело: узагальнено автором

Відповідно до методичних рекомендацій з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств, затверджених наказом Міністерства аграрної політики України №132 від 18.05.2001 р. [27], облік витрат у сільськогосподарському виробництві повинен забезпечувати оперативне, достовірне та повне надходження інформації щодо кількості та вартості одержаної продукції (виконаних робіт і наданих послуг), трудових, матеріальних та грошових витрат на виробництво продукції по підприємству в цілому та окремих його структурних підрозділах (бригадах, цехах, фермах тощо).

Облік витрат поставлений у залежність від встановленої класифікації видів діяльності підприємства. Відповідно до чинного П(С)БО основна діяльність – це операції, пов'язані з виробництвом або реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг), що є головною метою створення підприємства, і

забезпечують основну частку його доходу. Витрати операційної діяльності підприємств складаються з виробничої собівартості продукції (робіт, послуг), адміністративних витрат, витрат на збут та інших операційних витрат.

Відповідно для обліку і калькулювання собівартості продукції призначений рахунок 23 «Виробництво». За дебетом рахунку 23 «Виробництво» відображаються прямі матеріальні, трудові та інші прямі витрати, а також виробничі накладні витрати, за кредитом – суми фактичної виробничої собівартості завершені виробництвом продукції [35]. Так, на підприємствах при веденні обліку здійснюють відповідні записи про витрати та вихід продукції, які здійснюють на підставі бухгалтерських документів.

Наказом Міністерства аграрної політики України від 04.06.09 № 390 [29] було затверджено спеціалізовані форми реєстрів журнально-ордерної форми обліку для сільськогосподарських підприємств та Методичні рекомендації щодо їх застосування. Методичні рекомендації спрямовані на узагальнення у реєстрах бухгалтерського обліку (крім реєстру позабалансового обліку) методом подвійного запису інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань та факти фінансово-господарської діяльності підприємств незалежно від форм власності, організаційно-правових форм та видів діяльності, а також на накопичення аналітичних даних про склад і рух активів, капіталу і зобов'язань, доходів, витрат, фінансових результатів.

Для ефективного управління підприємством необхідно володіти повною, правдивою та неупередженою, тобто достовірною, інформацією про розмір та склад капіталу підприємства. Підприємство може самостійно розробляти систему контролю за формуванням фінансових результатів, тобто організувати внутрішній контроль. Крім цього, відповідно до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» від 05.04.2007 р. № 877-V визначаються правові та організаційні засади, основні принципи і порядок здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності [45], тобто зовнішній контроль.

Правове регулювання аудиторської діяльності здійснюється згідно із Законом України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 р. № 2258-VIII [37]. Він визначає правові засади здійснення аудиторської діяльності в Україні та спрямований на створення системи незалежного фінансового контролю з метою захисту інтересів власника.

Положення Закону діють на території України і поширюються на усі господарюючі суб'єкти незалежно від форм власності та видів діяльності. Виняток становить аудиторська діяльність державних органів, їх підрозділів та посадових осіб, уповноважених законами України на здійснення державного фінансового контролю.

Основним завданням цього Закону визначено створення в Україні незалежного фінансового контролю з метою захисту інтересів власника. Дія Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [37] не поширюється на аудиторську діяльність державних органів, їх підрозділів та посадових осіб, уповноважених законами України на здійснення державного фінансового контролю. Законом визначено суть аудиторської діяльності, суб'єктів аудиторської діяльності, об'єкти і напрямки аудиту, порядок сертифікації аудиторської діяльності, створення та діяльності АПУ, громадської організації аудиторів України, права, обов'язки та відповідальність аудиторів та аудиторських фірм.

Відповідно до Закону, аудиторська діяльність у сфері фінансового контролю регулюється Господарським кодексом України, цим Законом, іншими нормативно-правовими актами та стандартами аудиту. У випадках, якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що містить цей закон, то застосовуються правила міжнародного договору. Особливості проведення інших видів аудиторської діяльності регулюється спеціальним законодавством. Усі названі регулятивні акти можна об'єднати у дві великі групи [37]:

- а) державні законодавчі акти;
- б) аудиторські стандарти (нормативи) та інші регулятиви.

Мета внутрішньогосподарського контролю – оцінка подій і фактів господарської діяльності підприємства щодо економічної ефективності та законності здійснення останньої.

Досягнення мети внутрішньогосподарського контролю залежить від суб'єктів контролю – груп осіб, які мають відповідні права та можливості здійснення контрольних процедур над об'єктами контролю.

Адміністрація підприємства має забезпечити існування такої системи ефективного внутрішнього контролю, яка б відповідала кожному із визначених критеріїв, наведених на рис. 1.3.

Рисунок 1.3 – Критерії функціонування системи ефективного внутрішнього контролю на підприємстві

Джерело: узагальнено автором з використанням матеріалів [53]

Координатором внутрішньогосподарського контролю, який забезпечує його злагодженість, послідовність і регулярність, є керівник підприємства. Окрім нього, суб'єктами контролю є: ревізійна комісія; головний бухгалтер, бухгалтерська служба, головний економіст, фінансовий директор, фінансово-економічна служба; спеціалісти-технологи та організатори виробництва й очолювані ними служби, матеріально-відповідальні особи [54, с. 94].

До суб'єктів контролю, що виконують контрольні функції з метою реалізації функцій управління в акціонерних товариствах, що закріплені за ними, відносять Спостережну раду, Правління як виконавчий орган, адміністративно-управлінський персонал підприємства.

Джерелами інформації внутрішнього контролю є рахунки бухгалтерського обліку, Наказ про облікову політику, бухгалтерські документи з обліку, внутрішні та аналітичні відомості, облікові реєстри, фінансова звітність.

Таким чином, правове регулювання обліку і контролю фінансових результатів можна визначити як вплив держави і суб'єктів господарювання з допомогою певних юридичних засобів з метою їх впорядкування у відповідності до потреб суспільства загалом і конкретних суб'єктів зокрема.

1.3 Методика організації обліку фінансових результатів діяльності

Організація бухгалтерського обліку на підприємстві, у тому числі фінансових результатів діяльності, передбачає, передусім, розроблення облікової політики, що забезпечує ефективність ведення бухгалтерського обліку.

Облікова політика перетворилася на реальний інструмент управління організацією, на її основі здійснюється фінансове та податкове планування діяльності організації, що дає змогу істотно знижувати податковий тягар, підвищувати гнучкість, оперативність й ефективність прийнятих управлінських рішень [20, с. 146].

Формування облікової політики слід проводити з урахуванням особливостей діяльності підприємства для виконання таких завдань:

- поліпшення фінансового стану підприємства, досягнення його стабілізації;
- економічно обґрунтоване зниження витрат обігу;
- забезпечення доходності й ефективності використання наявних ресурсів;
- стимулювання праці працівників та підвищення рівня життя трудового колективу.

Поставлені цілі можуть бути реалізовані шляхом обґрунтованого вибору варіантів та наукового розроблення облікової політики.

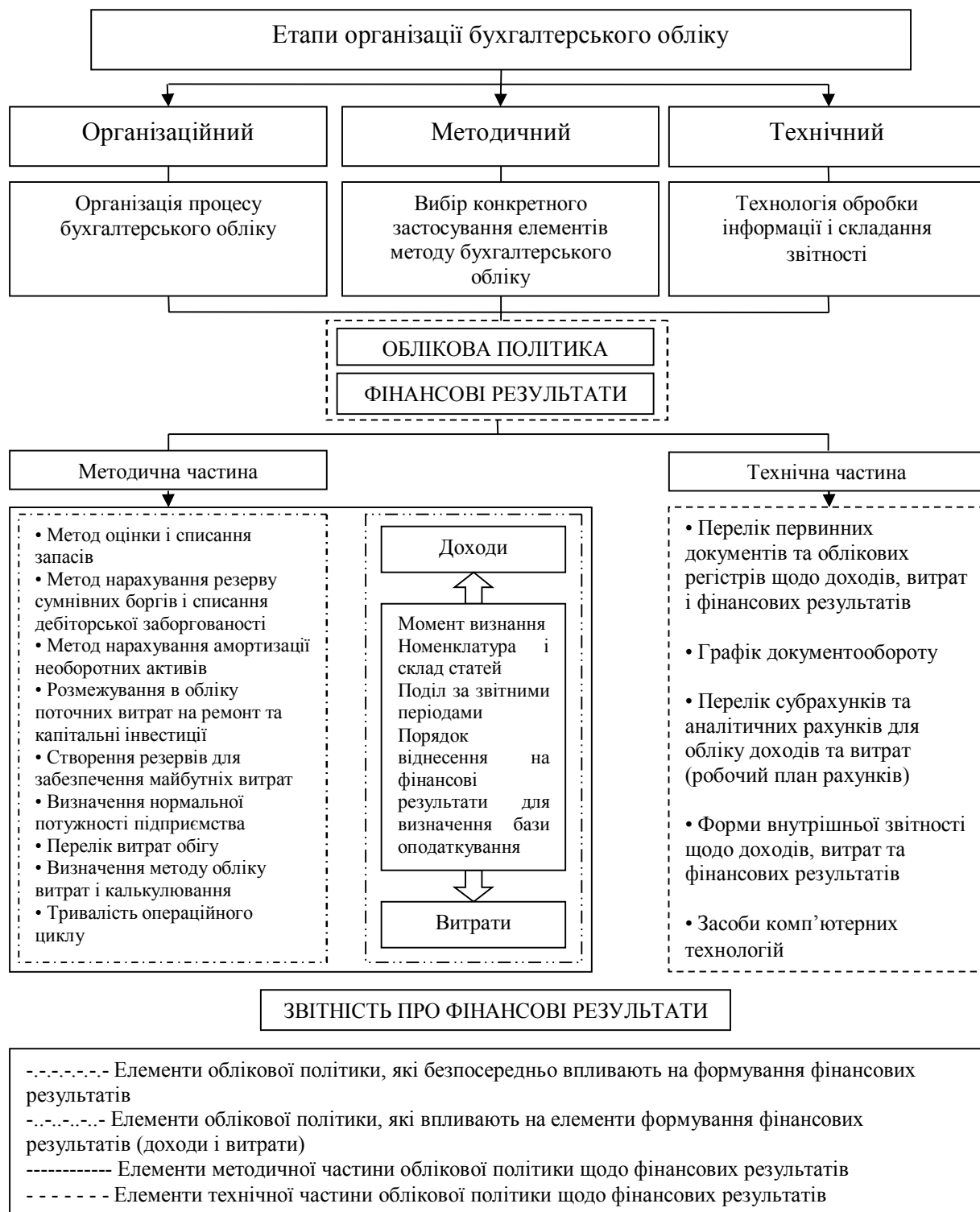
Приймаючи до уваги неврегульованість на практиці облікової політики щодо фінансових результатів діяльності, важливим є в Наказі про облікову політику підприємства виділити методичний та технічний блоки щодо даних об'єктів, що забезпечить оперативне формування достовірної звітності про фінансові результати (рис. 1.4).

Методичний блок визначає вибір із запропонованих Національними положеннями (стандартами) прийомів і способів конкретного варіанта відображення господарських операцій у системі рахунків бухгалтерського обліку. Причому, оскільки фінансові результати – це кінцеві результати діяльності підприємства, на які впливають усі види здійснюваної ним діяльності, а також методика обліку не лише його складників – доходів і витрат, а й активів і пасивів, використання яких, відповідно, дає змогу отримувати підприємству доходи і спричиняє понесення витрат.

В цьому аспекті методичну частину облікової політики доцільно поділити на дві групи:

- елементи облікової політики, які безпосередньо впливають на формування фінансових результатів;
- елементи облікової політики, які впливають на доходи і витрати, що формують фінансові результати.

Рисунок 1.4 – Основні складові елементи організації бухгалтерського обліку фінансових результатів діяльності

Джерело: розроблено за даними [20]

Безпосередньо на величину фінансових результатів впливають такі чинники як: момент визнання доходів і витрат; номенклатура та склад статей

доходів і витрат; поділ їх за звітними періодами; порядок віднесення на фінансові результати для визначення бази оподаткування.

Крім того, також на величину фінансових результатів як кінцевий результат діяльності підприємства опосередковано впливають такі елементи облікової політики: метод оцінки і списання запасів; метод нарахування резерву сумнівних боргів і списання дебіторської заборгованості; метод нарахування амортизації необоротних активів; розмежування в обліку поточних витрат на ремонт та капітальні інвестиції; створення резервів для забезпечення майбутніх витрат; визначення методу обліку витрат і калькулювання; тривалість операційного циклу; метод ціноутворення тощо.

Таким чином, застосовуючи методи і принципи облікової політики, підприємства повинні враховувати її вплив на суми витрат чи доходів, фінансові результати і на суму оподатковуваного прибутку, тому облікова політика надає можливість законного способу коригування фінансового результату і оподатковуваного прибутку.

Здійснивши дослідження, можна зробити висновок, що фінансовий результат є досить складною та багатовимірною категорією. Фінансовий результат є показником ефективності виробництва, який здатний вплинути на рішення управлінського персоналу щодо прийняття управлінських рішень, а також на рішення зовнішніх користувачів.

РОЗДІЛ 2

**ОБЛІК ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ У
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ВИРОБНИЧОМУ КООПЕРАТИВІ
«ДРУЖБА» БІЛОЗЕРСЬКОГО РАЙОНУ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

**2.1 Формування облікової політики підприємства в частині обліку
фінансових результатів**

Сільськогосподарський виробничий кооператив «Дружба» (далі – СВК «Дружба») зареєстрований 27.04.2000 року. Землі СВК «Дружба» знаходяться у Білозерському районі Херсонської області.

Юридична адреса: 75013, Херсонська обл., Білозерський район, село Кірове, вул. Ставкова. Код ЄДРПОУ 01211354.

СВК «Дружба» забезпечене виробничими ресурсами для здійснення основної діяльності. Підприємство займається виробництвом тільки продукції рослинництва, зокрема пшениця озима, ячмінь озимий та жито.

У таблиці 2.1 представлено динаміку фінансових результатів діяльності підприємства.

**Таблиця 2.1 Динаміка фінансових показників діяльності
СВК «Дружба» Білозерського району**

Показники	Роки			Відхилення (+, -) 2020 р. порівняно з	
	2018	2019	2020	2018 р.	2019 р.
Прибуток від реалізації, тис. грн	3427,0	3535,0	3184,0	-243,0	-351,0
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн	12255,0	12893,0	12121,0	-134,0	-772,0
Чистий прибуток, тис. грн	206,0	421,0	612,0	406,0	191,0
Середньорічна сума активів, тис. грн	7926,5	8262,0	8737,0	810,5	475,0
Середньорічна сума власного капіталу, тис. грн	6490,0	6798,5	7310,0	820,0	511,5
Рівень прибутковості продукції, %	28,0	27,4	26,3	-1,7	-1,1
Рівень прибутковості капіталу, %	2,6	5,1	7,0	4,4	1,9
Рівень прибутковості власного капіталу, %	3,2	6,2	8,4	5,2	2,2

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності підприємства

Проведений розрахунок (табл. 2.1) дозволяє зробити висновок, що чистий прибуток у 2020 році складав 612,0 тис. грн, а це на 406,0 тис. грн і 191,0 тис. грн більше, ніж у попередні періоди. Відбулося це за рахунок суттєвого зменшення у звітному році собівартості реалізованої продукції, а саме на 772,0 тис. грн порівняно з 2019 роком та на 134,0 тис. грн відносно показника 2018 року. Справедливо буде відмітити, що і прибуток від реалізації станом на 31.12.2020 р. був меншим, ніж у попередні періоди, що можна пов'язати зі скороченням обсягів та цін реалізації.

Варто відмітити стабільну зростаючу динаміку середньорічної суми активів та власного капіталу. Зокрема зростання власного капіталу свідчить про ефективність управління підприємством, зміни та перспективи економічних прав кредиторів та інвесторів, а значення показника рентабельності капіталу показує, яку ставку прибутку підприємство забезпечує акціонерам.

Відмітимо, що всі коефіцієнти рентабельності, крім рентабельності продукції, у 2020 р. зросли порівняно з попереднім роком, тобто використання фінансових ресурсів СВК «Дружба» у звітному періоді за двома з трьох показників було більш ефективним, ніж у 2019 році.

Розглянемо стан фінансової стійкості СВК «Дружба» (табл. 2.2). Фінансову стійкість найчастіше розглядають як всебічну оцінку різних сторін діяльності організації.

Таблиця 2.2 Динаміка показників фінансової незалежності та ліквідності у СВК «Дружба» Білозерського району

Коефіцієнти	Норматив	Станом на		Відхилення (+, -)
		31.12.2019 р.	31.12.2020 р.	
Фінансування	<1,0	0,209	0,182	-0,027
Автономії (незалежності)	> 0,5	0,827	0,846	0,019
Стійкості (стабільності)	> 1,0	4,784	5,479	0,695
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2-0,3	0,280	0,486	0,206
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,7-1,0	0,428	0,690	0,262
Коефіцієнт покриття	> 1,0	2,617	2,935	0,318

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності підприємства

Станом на початок звітнього періоду коефіцієнт фінансування СВК «Дружба» склав 0,209 (табл. 2.2). На кінець 2020 р. він зменшився на 0,027. Тобто, залежність кооперативу від залученого капіталу дещо зменшилася. Коефіцієнт автономії на кінець 2020 р. зріс на 0,019 порівняно з початком року, а це свідчить про зростання власних коштів підприємства. Коефіцієнт стійкості на кінець 2020 р. склав 5,479, що більше норми й показника на початок року.

Коефіцієнти абсолютної ліквідності та покриття станом на 31.12.2020 р. більше норми і результату на початок року. Таким чином, СВК «Дружба» може негайно погасити частину поточних позикових зобов'язань. На кінець звітнього року є ліквідним та фінансово незалежним.

Фінансово-господарська діяльність СВК «Дружба» починається із розробки облікової політики. Облікову політику підприємства розглядають як сукупність конкретних способів і форми ведення бухгалтерського обліку, що у кооперативі було сформовано відповідно до чинного законодавства. Вона є важливим інструментом моделювання фінансового стану СВК «Дружба», який представлено у фінансовій звітності.

Вплив облікової політики на фінансові результати діяльності СВК «Дружба» можна представити за наведеною схемою (рис. 2.1).

Облікова політика встановлюється відповідним наказом керівника СВК «Дружба». У наказі зазначаються лише ті елементи облікової політики, з приводу яких існують різні варіанти обліку. При цьому норми, чітко визначені Законом України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, а також іншими нормативно-правовими актами, в наказі про облікову політику не відображаються.

В організаційному блоці облікової політики конкретизовано, що обліком доходів та витрат займається обліковий відділ підприємства. В посадових інструкціях спеціалістів прописано права, обов'язки та відповідальність стосовно організації обліку фінансових результатів діяльності.

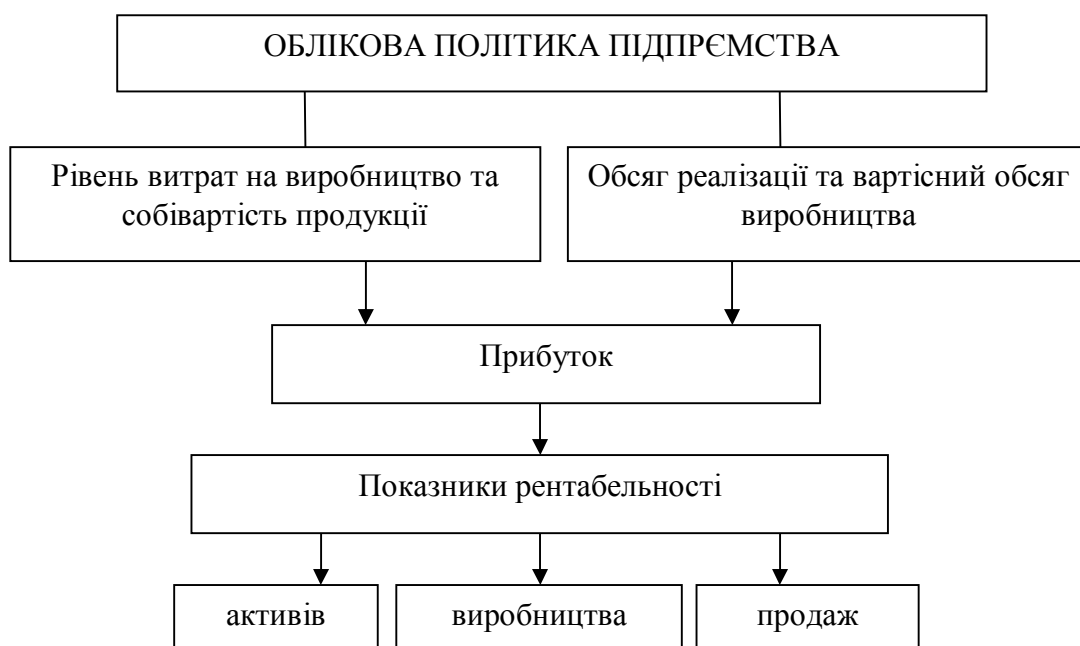

Рисунок 2.1 – Вплив облікової політики на фінансові показники діяльності підприємства

Джерело: розроблено автором

Форма обліку у СВК «Дружба» – автоматизована на платформі програми 1С: Підприємство, BAS, що забезпечує одночасну обробку даних при відображенні фактів здійснення найрізноманітніших господарських операцій як за рахунками бухгалтерського обліку, так і в розрізі аналітичного, податкового та кількісного обліку.

Бухгалтерія забезпечує друкування оборотно-сальдових відомостей, журналів-ордерів, інших облікових реєстрів за кожний звітний місяць. Оборотно-сальдові відомості за рахунками обліку товарно-матеріальних цінностей повинні бути завірені підписами матеріально-відповідальних осіб.

В наказі «Про облікову політику» по підприємству регламентованим є питання обліку фінансових результатів діяльності, а саме – висвітлення питань щодо формування та обліку доходів згідно з вимогами П(С)БО, а також витрат сільськогосподарської діяльності.

Методичний блок визначає вибір із запропонованих національними положеннями стандартами прийомів і способів конкретного варіанта відображення господарських операцій в системі рахунків бухгалтерського

обліку. Цей вибір дозволяє знайти найбільш прийнятний варіант для СВК «Дружба», враховуючи особливості організації господарського процесу в агропідприємстві, конкретні можливості щодо забезпеченості матеріально-технічними та трудовими ресурсами.

Під час розробки та затвердження облікової політики підприємство враховує те, що на показники фінансової звітності впливають такі методичні елементи: порядок визначення вартісної межі між основними засобами та малоцінними необоротними матеріальними активами; порядок визначення порогу суттєвості для проведення переоцінки основних засобів; метод нарахування амортизації основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів; спосіб обліку товарних запасів; спосіб обліку готової продукції; спосіб обліку транспортно-заготівельних витрат; метод оцінки вибуття запасів; порядок розподілу загальновиробничих витрат; метод обліку витрат і калькуляції собівартості продукції; спосіб нарахування резерву на оплату відпусток працівникам та ін.

Як одиницю бухгалтерського обліку запасів обрано їх найменування, при вибутті запасів, що використовуються під час оптової торгівлі та надання послуг, – їх оцінка здійснюється за ідентифікованою собівартістю, під час роздрібною торгівлі – за методом ціни продажу.

До складу малоцінних необоротних матеріальних активів відносять матеріальні активи зі строком корисного використання понад 12 місяців і вартістю менше ніж 20000 гривень. Амортизацію малоцінних необоротних матеріальних активів нараховують у розмірі 50% їх вартості у першому місяці експлуатації.

Нарахування амортизації об'єктів основних засобів здійснюють прямолінійним методом. Строк корисного використання кожного конкретного об'єкта визначають у кооперативі спеціально створеною комісією.

Облік здійснюваних витрат діяльності у СВК «Дружба» ведуть з використанням 9 класу рахунків Плану рахунків бухгалтерського обліку

активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств і організацій.

До складу загальновиробничих витрат включаються:

- витрати на управління виробництвом (оплата праці апарату управління; відрахування на соціальні заходи; витрати на оплату службових відряджень тощо);

- амортизація основних засобів загальновиробничого призначення;

- амортизація нематеріальних активів призначення;

- витрати на утримання, експлуатацію та ремонт, страхування, операційну оренду основних засобів, інших необоротних активів загальновиробничого призначення;

- витрати на опалення, освітлення, водопостачання, водовідведення та інше утримання виробничих приміщень;

- витрати на обслуговування виробничого процесу (оплата праці загальновиробничого персоналу; відрахування на соціальні заходи, медичне страхування робітників та апарату управління виробництвом; витрати на здійснення технологічного контролю за виробничими процесами та якістю продукції, робіт, послуг);

- витрати на охорону праці, техніку безпеки і охорону навколишнього природного середовища;

- інші витрати (переміщення матеріалів і готової продукції на склади; нестачі незавершеного виробництва; нестачі і втрати від псування матеріальних цінностей; оплата простоїв тощо).

У СВК «Дружба» відповідно п. 16 П(С)БО 16 «Витрати» [5] самостійно поділяють витрати на змінні загальновиробничі витрати та постійні загальновиробничі витрати.

Також відповідно до наказу про облікову політику у СВК «Дружба» щомісяця нараховують резерв майбутніх відпусток з урахуванням відрахувань єдиного соціального внеску. Для розрахунків річних сум запланованих

на оплату відпусток і загального фонду оплати праці використовують дані, затверджені штатним розкладом і графіком відпусток.

З метою визначення кількісного критерію істотності інформації, що відображається у фінансовій звітності, про господарські операції, доходи і витрати встановлено кількісний критерій у розмірі 1,5% чистого прибутку звітного періоду. Для визначення кількісного критерію істотності інформації, що відображається у фінансовій звітності, про суму активів, зобов'язань, власного капіталу його встановлено в розмірі 2% відповідної бази (вартості активів, зобов'язань, власного капіталу) на звітну дату.

Контроль за виконанням даного наказу покладено на керівника СВК «Дружба».

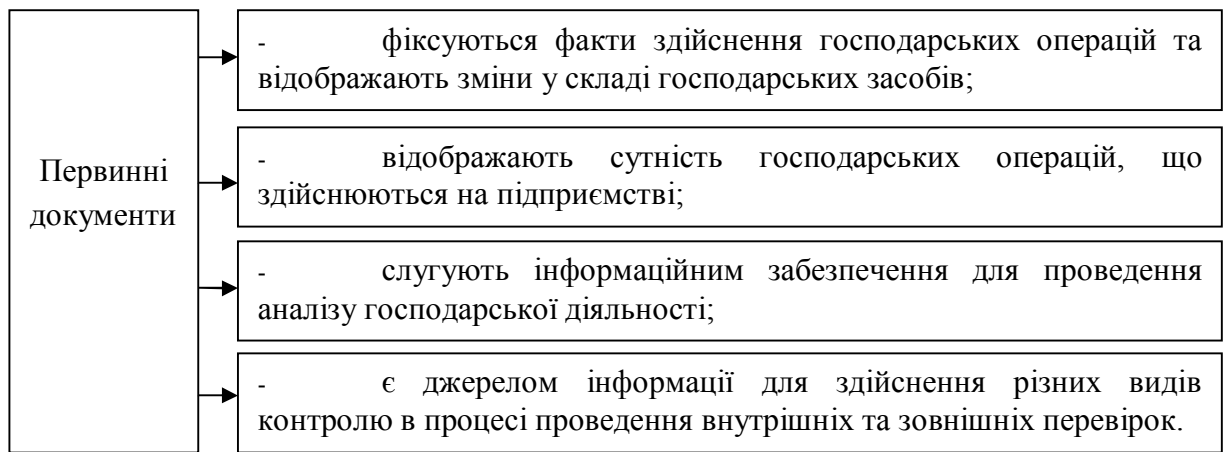
У підсумку можемо зазначити, що СВК «Дружба» є сільськогосподарським підприємством, землі якого знаходяться у в Білозерського районі Херсонської області. Підприємство забезпечене виробничими ресурсами для здійснення основної діяльності, займається виробництвом тільки продукції рослинництва.

Аналіз фінансових результатів та фінансового стану свідчить, що у СВК «Дружба» станом на кінець 2020 р. попри зменшення валового прибутку чистий прибуток зріс за рахунок суттєвого скорочення собівартості реалізованої продукції. При аналізі фінансового стану встановлено, що об'єкт дослідження є ліквідним та фінансово незалежним.

З метою визначення стратегічних цілей в основних сферах діяльності у СВК «Дружба» розроблено облікову політику, як елементу для забезпечення ефективного управління діяльністю виробничого кооперативу.

2.2 Первинний облік фінансових результатів діяльності СВК «Дружба» Білозерського району

Первинний облік є важливим етапом в організації облікового процесу виробництва сільськогосподарської продукції у СВК «Дружба» (рис. 2.2).

Рисунок 2.2– Функції первинного спостереження та документування господарських операцій в управлінні діяльністю СВК «Дружба» Білозерського району

Джерело: розроблено автором

Облік витрат операційної діяльності на підприємстві ведеться на підставі таких первинних документів (рис. 2.3).

У процесі операційної діяльності СВК «Дружба» Білозерського виникають витрати, що не включаються у собівартість реалізованої продукції. Відповідно до норм П(С)БО 16 «Витрати» до таких витрат відносяться:

- а) адміністративні витрати, пов'язані з управлінням і обслуговуванням виробництва;
- б) витрати на збут, пов'язані з реалізацією (збутом) продукції;
- в) інші операційні витрати.

Первинні документи щодо оформлення витрат діяльності у СВК «Дружба» групують за місцем складання:

1. Зовнішні: договір, рахунок, акт приймання-передачі виконаних робіт; договір, рахунок, платіжне доручення; договір на розрахунково-касове обслуговування, виписка банку;
2. Внутрішні: звіт про використання коштів, виданих на відрядження або під звіт; бухгалтерська довідка, розрахунок амортизації основних засобів; таблиць обліку робочого часу.

Рисунок 2.3 – Документальне оформлення виробництва та виходу продукції рослинництва у СВК «Дружба» Білозерського району

Джерело: узагальнено автором

Бухгалтерськими документами, які є підставою для визначення розмірів інших витрат, виступають: виписка банку, Акт на списання основних засобів, Акт на списання автотранспортних засобів, Акт про уцінку товарно-матеріальних цінностей, Наряд на відрядну роботу та ін. Щомісячне списання адміністративних витрат, витрат на збут, інших витрат операційної діяльності, інших витрат та інших доходів оформляється за допомогою розрахунку (довідки), складеного працівником бухгалтерії.

Охарактеризуємо дані документи більш детально.

Накладна (внутрішньогосподарського призначення) – застосовується при реалізації продукції окремим працівникам господарства та іншим особам зі складів за готівку. До основних реквізитів даної форми віднесено: номер і дата, коли її було оформлено, назва та ідентифікаційний код підприємства, структурний підрозділ та особу отримувача. Також вказується найменування продукції, код синтетичного обліку, одиниця виміру, кількість продукції, ціна

та сума. Документ візується комірником, підписується отримувачем та перевіряється бухгалтером підприємства.

Товарно-транспортна накладна (далі – ТТН) – первинний документ, на підставі якого відбувається списання товарно-матеріальних цінностей у вантажовідправника та оприбуткування їх у вантажоодержувача при перевезенні вантажів у межах України, а також для їх складського, оперативного та бухгалтерського обліку. Основні реквізити документу включають дату і місце складання, вантажовідправника, автомобільного перевізника, вантажоодержувача, транспортний засіб, пункти завантаження і розвантаження.

Наприклад, надходження добрив на центральний склад або безпосередньо у виробничу бригаду СВК «Дружба» здійснюється постачальниками за затвердженим графіком після оформлення договору-замовлення. Зокрема, у лютому 2020 р. було укладено договір-замовлення на поставку мінеральних добрив за номером 4_2020 з ПАТ «Аграрний фонд», де було зазначено, що постачальник зобов'язується передати (поставити) в обумовлені строки (строк) СВК «Дружба» (Покупцеві) мінеральні добрива відповідно до Специфікації, яка є невід'ємною частиною Договору, а Покупець зобов'язується прийняти та оплатити поставлений товар належної якості. Найменування, якість, базова ціна за одиницю та кількість добрив, вид упаковки, базис (місце) поставки зазначаються у Специфікації, що є невід'ємною частиною даного договору. Окремим пунктом зазначено, що ПАТ «Аграрний фонд» зобов'язується поставити виключно якісну продукцію, дозволена до використання на території України.

При завезенні добрив комірник кооперативу зважує кожну машину і засвідчує власним підписом одержаний вантаж в Товарно-транспортній накладній, яку він потім повертає водію-експедитору, що доставив добрива. Одночасно з цим комірник одержує другий примірник Товарно-транспортної накладної і копію сертифіката на завезену партію добрив. Після

оприбуткування вантажу в Книзі складського обліку документи передаються в бухгалтерію в складі Звіту про рух матеріальних цінностей.

Списання добрив оформлюється Актом про використання мінеральних, органічних і бактеріальних добрив, отрутохімікатів і гербіцидів (ф. № ВЗСГ-3). Акт оформлено типовою таблицею, в яку слід внесено такі дані: площа ділянки чи поля; кількість добрив щодо кожної рослини окремо (слід вписувати як натуральні показники, так і переведені в діючу речовину), сума витрат щодо кожного виду добрива та щодо кожного сорту та культури рослини.

Після затвердження Акту керівником СВК «Дружба» чи головним агрономом, він направляється до бухгалтера, який вносить зміни до бухгалтерського обліку. Зазвичай Акт до бухгалтерії передається у сукупності із Накладними, на підставі яких підприємство отримало добриво чи хімічний захист, а також із первинним документом за формою № ВЗСГ-1.

Акт приймання-передачі виконаних робіт – документ, який фіксує фактичне виконання робіт. Складається й підписується представниками сторін підрядного договору (замовника й підрядника) або приймальною комісією.

Розрахунок амортизації основних засобів – використовують для нарахування амортизації необоротних активів адміністративного призначення, об'єктів основних засобів, що задіяні в збутовій діяльності підприємства.

Договір, рахунок, платіжне доручення – складають під час відображення отриманих послуг з постачання води, газу, електроенергії. Рахунок-фактура – документ, що надається продавцем покупцеві і вміщує перелік товарів, їх кількість і ціну, по якій вони будуть поставлені покупцеві, формальні особливості товару (колір, вага і т. д.), умови постачання і відомості про відправника і одержувача.

Договір на розрахунково-касове обслуговування, виписка банку – оформляють отримання послуг банку за обслуговування. Кожна одержана виписка у СВК «Дружба» обробляється: перевіряється сальдо початкове даної виписки з кінцевим попередньої, з'ясовується зміст кожної операції і проставляються кореспондуючі рахунки, проводиться арифметична перевірка

правильності оборотів і визначення кінцевого сальдо. При визначенні кореспондуючих рахунків суми проставлені у виписці за дебетом, означають кредит і навпаки. Це пояснюється тим, що банк дає виписку зі свого рахунка, який для банку є пасивним.

Видаткова накладна – супровідний документ, що надається продавцем покупцеві і вміщує перелік товарів, їх кількість і ціну, по якій вони будуть поставлені покупцеві, умови постачання і відомості про відправника і одержувача. Так, 22.03.2020 р. на підприємстві було виписано рахунок №31 приватному підприємству «Світанок». В документі зазначено, що постачальник СВК «Дружба» (код ЄДРПОУ 01211354) реалізує платнику ПП «Світанок» жито у кількості 340 т за ціною без ПДВ 20,4 тис грн за 1 т на суму без ПДВ 6936,0 тисяч гривень. ПДВ (20,0%) склало 1387,2 тисяч гривень. Загальна сума до сплати з ПДВ – 8323,2 тисяч гривень.

В накладній наведено код МФО постачальника – 95572 і телефон 0979710459. Крім того наведені реквізити платника ПП «Світанок», а саме: код ЄДРПОУ 36541238 і адреса підприємства – вул. Карпенка, буд. 9, смт. Доманівка Домінвського району Миколаївської області. Рахунок було виписано на основі Договору купівлі-продажу № 14 від 26.01.2020 р. і завізовано керівником СВК «Дружба».

Податкова накладна – виписується платником ПДВ в момент виникнення податкового зобов'язання при реалізації товарів, робіт, послуг. Обов'язкові реквізити: порядковий номер, дата складання, повна або скорочена назва підприємства, податковий номер платника податку (продавця та покупця), опис (номенклатура) товарів/послуг та їх кількість, обсяг; ціна постачання без урахування податку; ставка податку та відповідна сума податку в цифровому значенні; загальна сума коштів, що підлягають сплаті з урахуванням податку; код товару, індивідуальний податковий номер.

Прибутковий касовий ордер (далі – ПКО) та квитанція до нього (що є відривною частиною ПКО), засвідчена підписом головного бухгалтера та печаткою підприємства, видається на руки особі, яка здала кошти до каси,

зокрема як готівку від реалізованої продукції (робіт, послуг). Видатковий касовий ордер (далі – ВКО) – це первинний документ, що застосовується для оформлення видачі готівки з каси підприємств (юридичних осіб). Платіжне доручення – застосовується при розрахунках з покупцями продукції в безготівковій формі.

Підставою для нарахування оплати праці є таблиці обліку робочого часу, облікові листи праці й виконання робіт, облікові листи трактористів-машиністів.

Прізвища працівників СВК «Дружба» в таблиці розмішуються за категоріями персоналу. Він складається в одному примірнику протягом місяця, де відмічають вихід на роботу й відпрацьований час. Табельний облік здійснюють для всіх категорій працюючих в алфавітному порядку. У таблиці щодня зазначають вихід на роботу, кількість відпрацьованих годин. Невихід на роботу відображають у таблиці умовними позначеннями: «ЧВ» – відпустка, «Х» – хвороба, «П» – прогул, «ВС» – святкові дні тощо. У ньому також зазначають посаду працівника, його оклад, вид оплати, суму заробітної плати, табельний номер.

При невеликих обсягах реалізації (це зумовлено сезонністю сільськогосподарського виробництва) застосовується спрощений порядок обліку і контролю руху продукції. На підставі переданих прибутково-видаткових накладних бухгалтерія визначає товарообіг по кожному продавцю для нарахування належної йому заробітної плати.

Звіт про використання коштів, наданих на відрядження або під звіт – складається працівниками підприємства, які здійснюють службові відрядження в межах області, що пов'язані з укладанням договорів на поставку товарно-матеріальних цінностей та іншими господарськими потребами.

Доходи і витрати включаються до складу звіту про фінансові результати на підставі принципів нарахування та відповідності і відображаються в бухгалтерському обліку та фінансових звітах тих періодів, до яких вони відносяться. Списання доходів на результати діяльності здійснюється на

підставі довідки-розрахунку або бухгалтерської довідки, оформленої працівником бухгалтерії.

Забороняється відпускати цінності у випадках:

- 1) подання доручення, що видане з порушенням встановленого порядку заповнення або з незаповненими реквізитами;
- 2) якщо доручення містить виправлення або помарки, що не підтверджені підписами тих же осіб, які його підписали;
- 3) відсутність в дорученні даних паспорту або іншого документу, що засвідчує довірену особу;
- 4) закінчення терміну дії доручення;
- 5) отримання повідомлення підприємства-отримувача цінностей про анулювання доручення.

Бухгалтерська довідка – це повноправний документ, первинний або зведений. Вона застосовується тільки для бухгалтерських операцій, відповідальність за які несе тільки бухгалтерія. Оформляється бухгалтерська довідка у вільній формі з дотриманням вимог, пропонованих до первинних документів.

Таким чином, на основі результатів дослідження стану первинного обліку фінансових результатів діяльності у СВК «Дружба» Білозерського району можемо зробити такі висновки: первинний облік у структурних підрозділах підприємства ведеться вручну, тобто спостерігається централізація обробки інформації за допомогою ЕОМ в одному місці – бухгалтерії підприємства; це негативно позначається на якості інформації та збільшує тривалість її обробки і доведення до стану, необхідного для використання внутрішніми споживачами.

Позитивним є той факт, що у СВК «Дружба» у первинних документах наявні усі необхідні реквізити, які заповнено згідно з правилами ведення бухгалтерської документації, що підтверджує юридичну дійсність і законність первинних документів. Ті первинні документи, які розроблені у СВК «Дружба» самостійно, відповідають вимогам чинного законодавства щодо їх форми та змісту.

2.3 Аналітичний та синтетичний облік фінансових результатів діяльності СВК «Дружба» Білозерського району

У СВК «Дружба» Білозерського району застосовують автоматизовану форму ведення обліку. Схему документообігу підприємства представлено на рисунку 2.4.

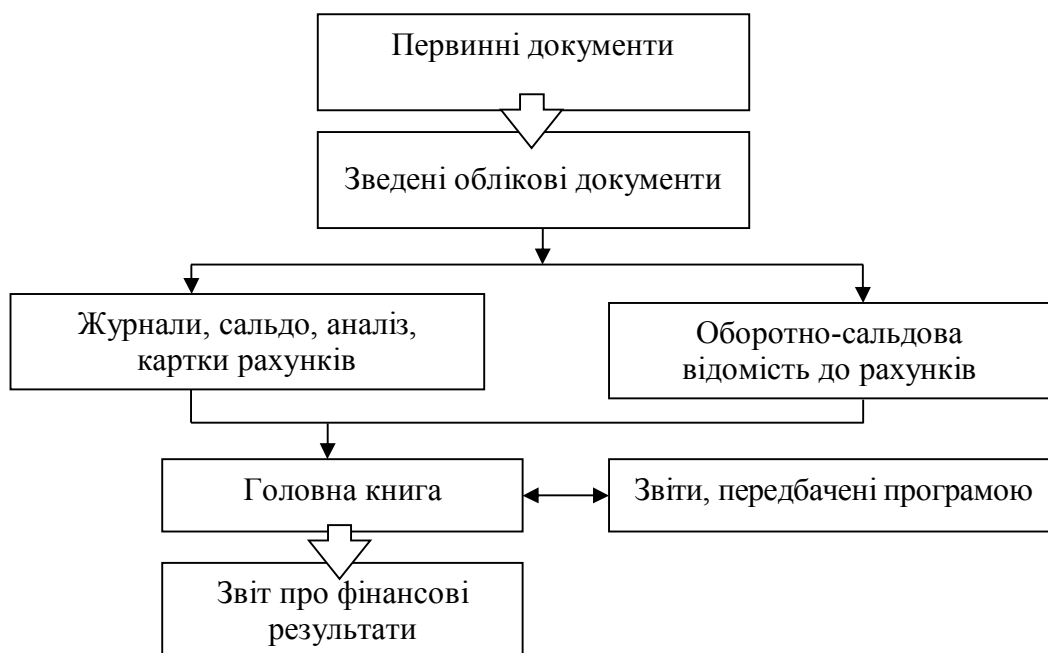

Рисунок 2.4 – Схема документообігу в СВК «Дружба» Білозерського району

Джерело: побудовано автором за даними підприємства

Технологія обробки інформації бухгалтерського обліку для визначення фінансових результатів діяльності в СВК «Дружба» з використанням програмного забезпечення відбувається в декілька етапів.

Початковим етапом автоматизованої обробки інформації є відображення доходів і витрат, деталізованих за вище наведеними напрямками, у первинних документах для обробки на комп'ютері, що включає в себе формування електронних носіїв інформації з використанням автоматизованих робочих місць (далі – АРМ) бухгалтерів та інших матеріально-відповідальних осіб СВК «Дружба» та оформлення документів необхідними підписами, передавання їх по мережах зв'язку для обробки АРМ.

На другому етапі проводиться формування масивів облікових даних про доходи й витрати на електронних носіях: прийом первинної інформації електронних документів; перевірка повноти й правомірності заповнення реквізитів; автоматизований контроль, коригування, сортування, групування і нагромадження даних електронних документів у машинних аналогах бухгалтерських реєстрів; формування довідників аналітичних об'єктів.

Заключний етап процесу характеризується отриманням результатів за звітний період за запитом користувача у необхідному аналітичному розрізі, узагальненні інформації про доходи й витрати та визначенням фінансового результату діяльності з подальшим відображенням його у звітності.

Для визначення фінансових результатів діяльності передбачено документ «Фінансові результати», що міститься у головному меню, підменю «Інші документи». Це регламентований документ, який призначено для закриття рахунків доходів і витрат на відповідні субрахунки рахунку 79 «Фінансові результати».

Документ «Фінансові результати» виконує такі операції: закриття рахунків витрат за елементами чи видами діяльності, списання загальновиробничих витрат та закриття рахунків з обліку доходів. Кожній з цих операцій відповідає певний режим роботи документа, який вибирають у реквізиті діалогової форми «Етап визначення фінансових результатів». При цьому списання витрат за елементами чи видами діяльності відбувається вибором режиму «Закриття елементів витрат» у довіднику «Види витрат». Закриття рахунку 91 «Загальновиробничі витрати», тобто розподіл загальновиробничих витрат між рахунками з обліку собівартості виготовленої та реалізованої продукції відбувається під час проведення документа в режимі «Закриття загальновиробничих витрат». Крім того, алгоритм розподілу потребує введення на закладці «Додатково» нормативної бази розподілу витрат, поточної бази розподілу і нормативної суми постійних витрат.

При проведенні в режимі «Визначення фінансового результату» документ формує бухгалтерські записи на закриття рахунків з обліку усіх доходів і витрат

на рахунок 79 «Фінансові результати». Введений документ відображається в журналі з однойменною назвою.

На зменшення чистого доходу від реалізації готової продукції, який визначається вирахуванням із суми доходу (виручки) податку на додану вартість та інших податків і зборів з обороту. В кінці року заключними записами списують фактичну виробничу собівартість реалізованої продукції, сальдо адміністративних витрат, витрати на збут, що відносяться до реалізованої продукції та сальдо інших операційних витрат.

Отриманий від основної діяльності чистий дохід зменшується протягом року на суму виробничої собівартості реалізованої сільськогосподарської продукції. Фактична виробнича собівартість реалізованої продукції та списання її із підзвіту матеріально-відповідальної особи відображаються в обліку бухгалтерським проведенням: Дебет субрахунку 901 «Собівартість реалізованої готової продукції»; Кредит субрахунку 27 «Продукція сільськогосподарського виробництва».

На рахунку 71 «Інший операційний дохід» у СВК «Дружба» ведеться узагальнення інформації про інші доходи від операційної діяльності підприємства у звітному періоді, крім доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). До інших операційних доходів відносяться: доходи від реалізації інших оборотних активів (крім фінансових інвестицій); доходи від операційної оренди активів; суми одержаних штрафів, пені, неустойок та інших санкцій за порушення господарських договорів, які визнані боржником або щодо яких одержані рішення суду, арбітражного суду про їх стягнення; доходи від списання кредиторської заборгованості, щодо якої минув строк позовної давності; відшкодування раніше списаних активів (надходження боргів, списаних як безнадійні); інші доходи від операційної діяльності.

За кредитом рахунку 71 «Інший операційний дохід» відображається збільшення (одержання) доходу, за дебетом – суми непрямих податків (податку на додану вартість, акцизного збору та інших зборів (обов'язкових платежів) та списання в порядку закриття на рахунок 79 «Фінансові результати».

Рахунок 71 «Інший операційний дохід» у СВК «Дружба» має такі субрахунки:

715 «Одержані штрафи, пені, неустойки»;

717 «Дохід від списання кредиторської заборгованості»;

719 «Інші доходи від операційної діяльності».

На субрахунку 715 «Одержані штрафи, пені, неустойки» узагальнюється інформація про штрафи, пені, неустойки та інші санкції за порушення господарських договорів, які визнані боржником або щодо яких одержані рішення суду, арбітражного суду про їх стягнення, а також про суми з відшкодування зазнаних збитків.

На субрахунку 717 «Дохід від списання кредиторської заборгованості» узагальнюється інформація про доходи від списання кредиторської заборгованості, що виникла в ході операційного циклу, по закінченні строку позовної давності.

На субрахунку 719 «Інші доходи від операційної діяльності» узагальнюється інформація про інші доходи від операційної діяльності, які не знайшли свого відображення на інших субрахунках рахунку 71 «Інший операційний дохід», зокрема про доходи від операцій з тарою, від інвентаризації тощо.

В табл. 2.3 наведено господарські операції з обліку витрат виробництва на досліджуваному підприємстві.

Таким чином, за результатами вказаних вище записів на відображення в бухгалтерському обліку фінансових результатів діяльності від реалізації підприємством сільськогосподарської продукції сальдуванням оборотів на субрахунку 791 «Результат операційної діяльності» буде визначено прибуток або збиток підприємства від здійснення ним господарської діяльності з виробництва й реалізації готової продукції за звітний період.

Рахунок 74 «Інші доходи» призначено для обліку доходів, які виникають в процесі діяльності підприємства, але не пов'язані з операційною та фінансовою діяльністю виробничого кооперативу.

Таблиця 2.3 Журнал реєстрації господарських операцій бухгалтерського обліку у СВК «Дружба» Білозерського району, жовтень 2020 р. (витяг)

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		Дт	Кт	
1	Отримана на поточний рахунок попередня оплата за борони дискові БДФ 1,2	311	681	60000,00
2	Нараховані зобов'язання по ПДВ по отриманій попередній оплаті	643	641	10000,00
3	Прийняті від сторонньої організації виконані роботи з демонтажу, навантаження, розвантаження і транспортування борони дискові БДФ 1,2 до покупця	972	631	500,00
4	Відображається податковий кредит по прийнятих роботах	641	631	100,00
5	Відображено списання залишкової вартості реалізованих боронів дискових БДФ 1,2	972	104	45000,00
6	Списується сума нарахованого зносу	131	104	35000,00
7	Відображається дохід від реалізації боронів дискових БДФ 1,2	361	742	60000,00
8	Відображається закриття рахунка податкових зобов'язань по ПДВ	742	643	10000,00
9	Отримана попередня оплата закривається в рахунок виконаних зобов'язань по реалізації боронів дискових БДФ 1,2	681	361	60000,00
10	Списується балансова (залишкова) вартість реалізованих боронів дискових БДФ 1,2 (45000,00 грн) і витрати, пов'язані з їх реалізацією (500,00 грн)	793	972	45500,00
11	Доходи, отримані від реалізації боронів дискових БДФ 1,2, відносяться на рахунок фінансових результатів	742	793	50000,00
12	Отриманий у результаті реалізації боронів дискових БДФ 1,2 прибуток відноситься на рахунок нерозподіленого прибутку	79	441	4500,00

Джерело: складено автором на підставі облікових регістрів СВК «Дружба» Білозерського району

За кредитом рахунку 74 «Інші доходи» відображається збільшення (одержання) доходу, за дебетом – належна сума непрямих податків (податку на додану вартість, акцизного збору та інших зборів (обов'язкових платежів)) та списання в порядку закриття на рахунок 79 «Фінансові результати». СВК «Дружба» використовує такі субрахунки:

745 «Дохід від безоплатно одержаних активів»;

746 «Інші доходи»;

На субрахунку 745 «Дохід від безоплатно одержаних активів» узагальнюється інформація про доходи від безоплатно одержаних активів. У

разі безоплатного одержання підприємством необоротних активів дохід визначається за сумою амортизації таких активів одночасно з її нарахуванням.

На субрахунку 746 «Інші доходи» узагальнюється інформація про інші доходи діяльності, які не відображені на інших субрахунках рахунку 74 «Інші доходи», зокрема від списання кредиторської заборгованості, що не виникла в ході операційного циклу, по закінченні строку позовної давності та ін.

Рахунки класу «Витрати діяльності» застосовуються у СВК «Дружба» для узагальнення інформації про витрати операційної, інвестиційної, фінансової діяльності. Основні вимоги до визнання, складу та оцінки витрат викладені в П(С)БО 16 «Витрати». За дебетом рахунків цього класу відображаються суми витрат, за кредитом – списання суми витрат у кінці звітного року або щомісяця на рахунок 79 «Фінансові результати».

Аналітичний облік витрат на виробництво продукції сільськогосподарського виробництва ведеться за видами продукції.

Рахунок 90 «Собівартість реалізації» призначено для узагальнення інформації про собівартість реалізованої готової продукції, товарів, виконаних робіт, наданих послуг. За дебетом рахунку 90 «Собівартість реалізації» відображається виробнича собівартість реалізованої готової продукції, робіт, послуг; фактична собівартість реалізованих товарів (без торгових націнок), за кредитом – списання в порядку закриття дебетових оборотів на рахунок 79 «Фінансові результати».

Адміністративні витрати, витрати на збут та інші операційні витрати не включаються до складу виробничої собівартості готової та реалізованої продукції, а тому інформація про такі витрати узагальнюється на рахунках обліку витрат звітного періоду – 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут», 94 «Інші витрати операційної діяльності».

Рахунок 90 «Собівартість реалізації» у СВК «Дружба» представлено субрахунком 901 «Собівартість реалізованої готової продукції», на якому ведеться облік виробничих накладних витрат на організацію виробництва та управління структурними підрозділами основного й допоміжного виробництва,

а також витрати на утримання та експлуатацію машин і устаткування. За дебетом рахунку 91 «Загальновиробничі витрати» відображається сума визнаних витрат, за кредитом – списання цих витрат за відповідним розподілом на рахунки 23 «Виробництво» та 90 «Собівартість реалізації» (табл. 2.4).

Таблиця 2.4 Журнал реєстрації господарських операцій з обліку витрат діяльності у СВК «Дружба» Білозерського району у 2020 році (витяг)

Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
	дебіт	кредит	
Списано собівартість реалізованої продукції	901	27	778900,00
Нарахована заробітна плата працівникам основного виробництва	23	661	2209000,00
Відображено суму нарахувань на обов'язкове соціальне страхування	92	651	486000,00
Списано загальновиробничі витрати	23	91	13018000,00

Джерело: складено автором на підставі облікових реєстрів СВК «Дружба» Білозерського району

Аналітичний облік витрат діяльності ведеться за місцями виникнення, центрами і статтями (видами) витрат.

На рахунку 92 «Адміністративні витрати» відображаються загальногосподарські витрати, пов'язані з управлінням та обслуговуванням підприємства. За дебетом рахунку 92 «Адміністративні витрати» відображається сума визнаних адміністративних витрат, за кредитом – списання на рахунок 79 «Фінансові результати». За дебетом рахунку відображається сума визнаних витрат, за кредитом – списання на рахунок 79 «Фінансові результати».

До загальногосподарських витрат, зокрема, належать витрати на утримання адміністративно-управлінського персоналу, витрати на їх службові відрядження, витрати на утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів загальногосподарського призначення (оренда, амортизація, ремонт, комунальні послуги), охорона, юридичні, аудиторські, транспортні послуги, поштово-телеграфні, канцелярські витрати, сума податків, зборів (обов'язкових платежів). Аналітичний облік ведеться за статтями витрат.

На рахунку 93 «Витрати на збут» ведеться облік витрат, пов'язаних із збутом (реалізацією, продажем) продукції, товарів, робіт і послуг. За дебетом рахунку відображається сума визнаних витрат на збут, за кредитом – списання на рахунок 79 «Фінансові результати». До витрат на збут, зокрема, належать витрати пакувальних матеріалів, транспортування продукції, товарів за умовами договору, витрати на оплату праці й комісійні продавцям, працівникам відділу збуту, амортизація, ремонт та утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів, що використовуються для забезпечення збуту продукції, товарів, робіт і послуг.

На рахунку 94 «Інші витрати операційної діяльності» ведеться облік витрат операційної діяльності підприємства, крім витрат, які відображаються на рахунках 90 «Собівартість реалізації», 91 «Загальновиробничі витрати», 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут».

Рахунок 94 «Інші витрати операційної діяльності» у СВК «Дружба» має такі субрахунки: 943 «Собівартість реалізованих виробничих запасів»; 946 «Витрати від знецінення запасів»; 947 «Нестачі і втрати від псування цінностей»; 949 «Інші витрати операційної діяльності».

На субрахунку 949 «Інші витрати операційної діяльності» узагальнюється інформація про такі витрати операційної діяльності, які не знайшли відображення на інших субрахунках рахунку 94 «Інші витрати операційної діяльності».

Фінансові результати утворюються з доходів діяльності підприємства за вирахуванням витрат діяльності. Чистий прибуток СВК «Дружба» визначається наприкінці звітнього року і відображається за дебетом рахунку 79 «Фінансові результати» і за кредитом рахунку 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)» (табл. 2.4).

На субрахунку 441 «Прибуток нерозподілений» відображаються наявність та рух чистого прибутку, який станом на 31.12.2020 р. склав 612,0 тисяч гривень.

Таблиця 2.4 Журнал реєстрації господарських операцій обліку формування фінансових результатів діяльності у СВК «Дружба» Білозерського району за 2020 рік

Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, тис грн
	дебет	кредит	
Списано на фінансовий результат дохід від реалізації продукції	701	791	15305,0
Списано на фінансовий результат інші операційні доходи	71	791	57,0
Списано на фінансовий результат собівартість реалізованої продукції (послуг)	791	901	12121,0
Списано на фінансовий результат суму адміністративних витрат	791	92	2215,0
Списано на фінансовий результат суму витрат на збут	791	93	299,0
Списано на фінансовий результат суму інших операційних витрат	791	94	103,0
Списано на фінансовий результат суму фінансових витрат	792	95	12,0
Відображено фінансові результати підприємства	79	441	612,0

Джерело: складено автором на підставі облікових реєстрів СВК «Дружба» Білозерського району

Отже, аналітичний та синтетичний облік фінансових результатів діяльності в СВК «Дружба» організовано так, щоб за підсумком кожного звітного періоду на основі даних аналітичного обліку фінансових результатів діяльності можна було отримати підсумкові дані і перенести їх на відповідну статтю Звіту про фінансові результати.

2.4 Напрями вдосконалення обліку фінансових результатів діяльності у СВК «Дружба» Білозерського району

Завданням будь-якого суб'єкта господарювання є організація такої діяльності, яка б забезпечувала отримання прибутку. СВК «Дружба» займається виробництвом продукції рослинництва, а саме – зернових культур, зокрема пшениці і ячменю озимих та жита. Даний асортимент культур є традиційним для сільськогосподарських підприємств Півдня України. Враховуючи те, що підприємство невелике і станом на 31.12.2020 р. земельні ресурси не перевищували 588 га, то постає питання: як підвищити результативність

діяльності кооперативу і вивести його в групу конкурентоспроможних підприємств Білозерського району.

Найактуальнішим для агровиробників є виробництво органічної продукції. Це, з одного боку, сприятиме забезпеченню певної частини внутрішньої потреби держави в якісних продуктах харчування, а, з іншого боку, зумовить скорочення експорту продовольства.

Треба відмітити, що виробництво органічної продукції відбувається за встановленими нормами, зазначеними у Законі України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції» [46]. Мета Закону полягала у врегулюванні вимог щодо вирощування, виробництва, обліку, переробки, сертифікації, маркування, транспортування, зберігання та реалізації органічної продукції та сировини.

Практика господарств України, які переходять до виробництва органічної продукції, полягає в тому, що вона вирощується паралельно з традиційною. Таким чином, можливий ризик «змішування» продукції між собою як в кількісному (на складах), так і у вартісному (у первинних документах та реєстрах синтетичного обліку) вимірниках.

В умовах діяльності СВК «Дружба» пропонуємо з метою уникнення цього здійснювати розмежування первинних документів з вирощування органічної та неорганічної продукції. Це в свою чергу забезпечить накопичення додаткової облікової інформації щодо виробництва й оприбуткування готової органічної продукції для прийняття відповідних управлінських рішень.

Так як сертифікація органічного рослинництва згідно чинного законодавства є обов'язковим, то керівництву СВК «Дружба» необхідно дотримуватися вимог щодо формування документації та ведення первинного обліку (рис. 2.5). Відповідно до вимог сертифікації органічного рослинництва зберігати таку документацію рекомендовано не менше п'яти років.

У СВК «Дружба» при організації первинного обліку органічної продукції рослинництва буде потрібно враховувати не лише вимоги методики та

методології обліку витрат і виходу продукції, а й технологію і процес органічного землеробства, вимоги маркування та стандартизації.

ЗА ОРГАНІЧНИМИ СТАНДАРТАМИ КОЖНЕ ОРГАНІЧНЕ ГОСПОДАРСТВО ПОВИННО:	
Зберігати оригінали квитанцій на куплені засоби для вирощування такої продукції	
Реєструвати дані в польовому журналі (окремо для традиційної та органічної продукції) із зазначенням використаних засобів, дат посіву та збору урожаю	
Розраховувати згруповані показники використаних засобів захисту рослин та добрив по кожному органічному полю за рік (із деталізацією видів ЗЗР та	
Розробити і дотримуватися плану сівозміни полів із зазначенням можливого ризику потрапляння на ці площі шкідливих речовин із сусідніх полів, де займаються традиційним рослинництвом	
Вести окремий реєстр збору органічного врожаю, мати записи із зберігання та реалізації такої продукції	

Рисунок 2.5 – Вимоги сертифікації органічного рослинництва у частині документування

Джерело: наведено автором за даними [2]

В цьому аспекті в Наказ про облікову політику потрібно конкретизувати номенклатуру статей витрат органічного виробництва (табл. 2.5)

Таблиця 2.5 Пропонована номенклатура статей обліку витрат виробництва органічної продукції рослинництва

Статті обліку витрат	
1	2
Органічне виробництво	Склад витрат, що відносяться до статті
Витрати на оплату праці	Включається основна і додаткова оплата праці працівників, безпосередньо зайнятих в технологічному процесі виробництва продукції рослинництва.
Насіння та посадковий матеріал: покупні органічні; вирощені в перехідний період; вирощені в умовах органічного виробництва; інші	Включається вартість насіння та посадкового матеріалу власного виробництва і придбаного, що використані для посіву (посадки) відповідних сільськогосподарських культур та насаджень, крім молодих багаторічних насаджень.
Паливо та мастильні матеріали	Відображають комплексну ціну палива, в яку входять його вартість на виконання технологічних операцій, а також вартість мастил тощо.

Продовження табл. 2.5

1	2
Добрива: добрива, меліоранти, мікробіологічного, рослинного чи тваринного походження; інші речовини, що застосовуються для підвищення родючості ґрунтів та урожайності сільськогосподарських культур, які розщеплюються біологічно; добрива і речовини для покращення ґрунту що дозволяється використовувати у процесі органічного виробництва у гранично допустимих кількостях; інші.	Включаються витрати на внесені в ґрунт під сільськогосподарські культури органічні (гній, торф, компост, сидеральні добрива тощо), мінеральні, бактеріальні, інші добрива та мікродобрива.
Засоби захисту рослин: органічні засоби захисту рослин та тварин; неорганічних засоби захисту рослин та тварин, регулятори росту внесені до переліку речовин (інгредієнтів, компонентів), що дозволяється використовувати у процесі органічного виробництва; інші.	Включаються вартість біологічних та інших засобів, які використані для боротьби з бур'янами, шкідниками і хворобами сільськогосподарських рослин.
Сировина та матеріали: сировина та матеріали, що дозволяється використовувати у процесі органічного виробництва; сировина та матеріали, що дозволяється використовувати у процесі органічного виробництва у гранично допустимих кількостях; інші	Відображаються витрати сировини, інших матеріалів дозволених до використання у процесі органічного виробництва продукції рослинництва за технологією, дозволених до використання з обмеженнями та інших.
Роботи та послуги	Відображаються витрати на роботи та послуги власних допоміжних виробництв, які забезпечують виробничі потреби, та вартість послуг виробничого характеру, наданих сторонніми підприємствами, включаючи плату за воду для зрошення та інші послуги.
Витрати на ремонт необоротних активів	Суми на оплату праці працівників, зайнятих на ремонтних операціях, вартість запасних частин, ремонтно-будівельних та інших матеріалів, витрачених на поточний ремонт основних засобів, включаючи вартість пального та мастильних матеріалів, використаних на ремонт та обкатку машин після ремонту
Інші витрати на утримання основних засобів	Витрати на амортизацію, оренду, водопостачання, водовідведення, електропостачання, опалення тощо об'єктів галузі рослинництва.
Інші витрати	Відображаються витрати, що безпосередньо пов'язані з виробництвом певної продукції рослинництва і не включені до однієї з вищенаведених статей, а саме: вартість спецодягу та спецвзуття, що видаються працівникам; платежі за страхування майна, урожаю сільськогосподарських культур тощо
Загальновиробничі витрати	Відображаються бригадні, фермські, цехові та загальновиробничі витрати

Джерело: наведено автором за даними [15, с. 32]

Вважаємо, що бухгалтеру СВК «Дружба» необхідно виокремлювати специфічні статі витрат, наприклад: витрати на приведення стану земель до відповідного для вирощування такої продукції, додаткові витрати на зберігання та транспортування органічної продукції [32].

Витрати на поліпшення земель у складі витрат вирощування органічної продукції є важливою частиною. Відповідно до стандартів [2], термін підготовки земель до органічного виробництва повинен тривати не менше двох років, усю суму витрат не можна одразу відносити на собівартість продукції, щоб при цьому не спричиняти її завищення. До таких витрат можна віднести вартість використаних сидератів. Сидерати – це рослини, які тимчасово вирощують на вільних ділянках ґрунту з метою поліпшення структури ґрунту, забезпечення його азотом та пригнічення росту бур'янів.

Зменшення капітальних витрат на поліпшення земель можливе за рахунок використання для вирощування тих земель, які раніше не були задіяні під будь-яким виробництвом [33].

Зауважимо, що при складанні документів, задіяних безпосередньо під час вирощування органічної продукції обов'язковим є деталізація по внесенню органічних добрив, багаторічних трав та сидеральних культур. Зазначення цієї інформації у первинних документах або спеціально розроблених формах, дозволяє формувати відповідні дані про накопичення і раціональне використання вологи, мінерального живлення рослин, умов життєдіяльності ґрунтових мікроорганізмів, структуру ґрунту та її відхилення від природної, збереження і розширення відтворення ґрунту.

Відповідно до чинного законодавства при органічному землеробстві виробникам заборонено використовувати хімічні засоби захисту рослин та поліпшувачі ґрунту, крім виключних випадків у перехідний період [46]. Дозволяється використовувати органічні добрива, що є основними джерелами живлення рослин при органічній формі землеробства. Керівнику СВК «Дружба» або іншій відповідальній особі необхідно перевіряти первинні документи на поставку органічних добрив, де вказано якісні показники

внесених добрив для контролю за дотриманням правил органічного землеробства. Для визначення дозволених добрив для органічного землеробства необхідно скласти їх перелік, який наведено на офіційних сайтах організацій з сертифікації органічного землеробства.

До об'єктів обліку витрат у рослинництві варто також віднести оплату праці тих працівників, які задіяні на виробництві продукції рослинництва органічного походження, що буде відображено у таблиці обліку робочого часу, облікових листах праці й виконання робіт, а також облікових листах трактористів-машиністів.

Удосконаленням форм первинного обліку витрат та виходу органічної продукції рослинництва є умовний поділ первинних документів наступним чином:

- документи з обліку витрат праці;
- документи з обліку виробничих запасів;
- документи з оприбуткування готової продукції.

Для виробників органічної продукції важливим є її зберігання, яке, відповідаючи вимогам, встановленим Кабінетом Міністрів України, повинно здійснюватися в окремих приміщеннях: зберігання органічної продукції має забезпечувати запобігання будь-якому змішуванню з традиційною продукцією [46]. Тобто, зберігання органічної продукції має забезпечувати ідентифікацію такої продукції, її партій і запобігання будь-якому змішуванню або обміну з традиційною (неорганічною) продукцією. Для цього у СВК «Дружба» потрібно розробити спеціальні бланки первинних документів, наприклад, в картках чи в книгах складського обліку, де міститься інформація про рух та залишки готової продукції рослинництва, мають бути відмітки, що продукція є органічною. Найкращим варіантом буде зберігання органічної продукції та традиційної на окремих складах (коморах). Це забезпечить дотримання правил зберігання органічної продукції та спростить облік продукції рослинництва. Відмітимо, що всі первинні документи з обліку витрат на виробництво та виходу продукції

рослинництва не мають жодних реквізитів, які б забезпечували інформацією про виробництво продукції рослинництва органічного походження.

Окремі дослідники [32, 37] вважають, що доцільно розробити на підприємстві бланки двох форм, на одній із яких зробити позначку «органічне виробництво». Це дасть змогу постачати на ринок чисту органічну продукцію, а також правильно визначати витрати, понесені на її виробництво, формувати собівартість, ціну, а також фінансовий результат від ведення органічного виробництва. Крім того, це сприятиме ідентифікації тих витрат, які понесені на вирощування органічної продукції рослинництва. Оскільки відомо, що собівартість органічної продукції частково знижується за рахунок відсутності внесення хімічних та мінеральних добрив, протравлювання рослин від шкідників тощо. Але при цьому її ціна на 30-50% вища від аналогу традиційної продукції за рахунок великих витрат ручної праці, корисності органіки та з метою уникнення збитків, що може понести господарство при високому рівні ризику неврожаю такої продукції [32].

Безумовно, товаровиробники органічної продукції можуть здійснювати документальне оформлення витрат виробництва і оприбуткування вирощеної продукції у відповідності до загальновстановлених норм первинних документів з відповідними відмітками. Наприклад, на кожному документі, що стосується виробництва органічної продукції рослинництва, доречно робити спеціальні відмітки, наприклад: «Органічна продукція», «Органічне землеробство» тощо.

Такі науковці, як О. А. Подолянчук та Л. С. Маркевич пропонують проставлять спеціальний логотип для позначення органічної продукції сільського господарства, затверджений на рівні Міністерства аграрної політики [37]. На їх думку, така новація є більш доречною у практиці облікового процесу.

Недоліком наведених пропозицій є додаткове накопичення первинних документів та навантаження на документообіг. Але додаткова облікова інформація про виробництво органічної продукції, представлена в первинних документах, буде джерелом даних для відображення у звітності, що сприятиме

прийняттю відповідних управлінських рішень, а також задовольнить попит визначеного кола користувачів.

Узагальнюючи зазначимо, що виробництва органічної продукції є тим прийомом, який дозволить сільськогосподарських виробникам, зокрема СВК «Дружба» Білозерського району, покращити свої фінансові результати діяльності. Проте, сучасний стан первинного обліку на даній ділянці потребує суттєвих напрацювань задля чіткого представлення та формування об'єктивної інформації про вироблену органічну продукцію.

Правильність ведення первинного обліку виробництва органічної продукції рослинництва впливатиме на об'єктивність та достовірність загальної облікової інформації. Наведені пропозиції стосуються впровадження спеціальних форм первинних документів з врахуванням норм сучасного органічного землеробства і виробництва органічної продукції та вимог чинного законодавства щодо інформації користувачів і споживачів органічної продукції.

РОЗДІЛ 3

СТАН ТА НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ КОНТРОЛЮ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ВИРОБНИЧОМУ КООПЕРАТИВІ «ДРУЖБА» БІЛОЗЕРСЬКОГО РАЙОНУ

3.1 Стан та особливості контролю фінансових результатів діяльності

Контроль фінансових результатів діяльності у СВК «Дружба» є складовою частиною внутрішньогосподарського контролю. Налагоджена система внутрішньогосподарського контролю сприяє мінімізації у прийнятті неправильних або неефективних управлінських рішень, вчасно проведений контроль попереджує виникнення збитків та створює протидію виникненню помилок у обліковому забезпеченні господарської діяльності.

Керівником СВК «Дружба» уповноважено облікового працівника на здійснення функцій внутрішньогосподарського контролю. Відповідно до посадової інструкції робітник зобов'язаний забезпечувати ведення бухгалтерського обліку, дотримуючись єдиних методологічних засад, установлених на законодавчому рівні, зокрема Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [39].

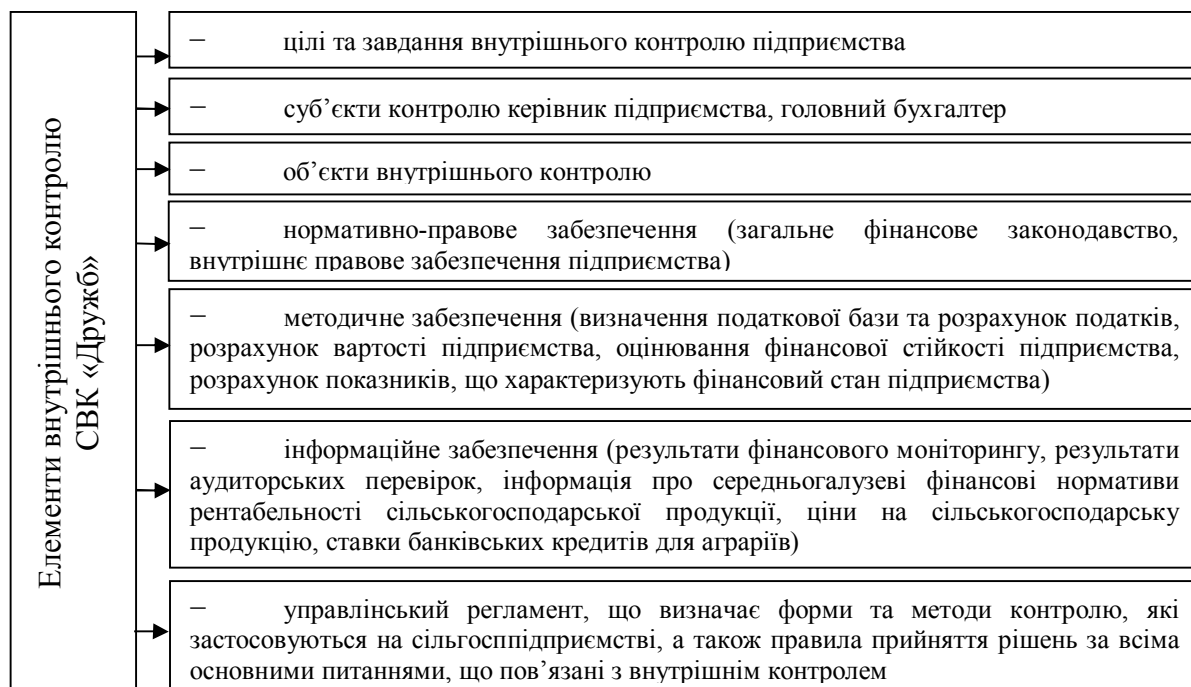
Для забезпечення оптимальної організації контролю фінансових результатів діяльності на підприємстві дотримуються загальноприйнятих принципів (рис. 3.1). Система контролю формування фінансових результатів у СВК «Дружба» є багаторівневою системою та включає елементи (рис. 3.2).

Контроль фінансових результатів охоплює всі етапи господарювання та цикли діяльності. Механізм внутрішнього контролю фінансових результатів у СВК «Дружба» забезпечує здійснення попереднього, поточного та наступного контролю, а це включає перевірку облікової інформації на всіх етапах облікового циклу діяльності виробничого кооперативу, надає оперативну інформацію про доходи, витрати та фінансові результати.

Рисунок 3.1 Принципи внутрішньогосподарського контролю у СВК «Дружба» Білозерського району

Джерело: побудовано автором

Рисунок 3.2 Елементи системи контролю формування фінансових результатів у СВК «Дружба» Білозерського району

Джерело: побудовано автором

Цілі внутрішнього контролю діяльності у СВК «Дружба» наведено у табл.

3.1.

Таблиця 3.1 **Основні цілі внутрішньогосподарського контролю у СВК «Дружба» Білозерського району**

Ділянка контролю	Мета проведення
Організація обліку, облікова політика,	своєчасне дотримання вимог діючого законодавства і політики керівництва підприємством
Активи підприємства	збереження та ефективне використання
Фінансові результати діяльності	забезпечення ефективного функціонування підприємства, її фінансової стійкості і перспектив розвитку
Оформлення фінансової та статистичної звітності	формування у власника достовірної інформації для прийняття ефективних управлінських рішень

Джерело: узагальнено автором

Щодо видів внутрішнього контролю то вони є схожими, оскільки мають одну і ту ж мету: перевірка отриманих фактичних показників й визначення причин відхилення від запланованих. Розрізняються вони тільки часом здійснення.

Поточний контроль здійснюється безпосередньо в процесі виконання робіт та включає застосування методів та процедур відповідно до поставлених цілей підприємства. Мета попереднього контролю визначається перевіркою основних вимог щодо формування, розподілу та використання фінансових результатів діяльності. Засобом попереднього контролю фінансових результатів є розроблені плани, як інструмент планування діяльності СВК «Дружба».

На стадії планування реалізуються такі контрольні функції: оцінювання варіантів управлінських рішень щодо раціональності планів виробництва, їх відповідність цілям та стратегії підприємства.

З метою відхилення від плану у СВК «Дружба» практикується регулярна перевірка, результатом даного виду контролю є визначення проблем та обґрунтування пропозицій щодо удосконалення роботи.

Наступний контроль застосовується з ціллю проінформувати керівництво СВК «Дружба» щодо усунення зазначених недоліків, які було встановлено протягом поточного контролю. Найбільш вагомими елементом системи

внутрішнього контролю фінансових результатів діяльності у СВК «Дружба» є його об'єкти, а саме доходи, витрати та прибуток.

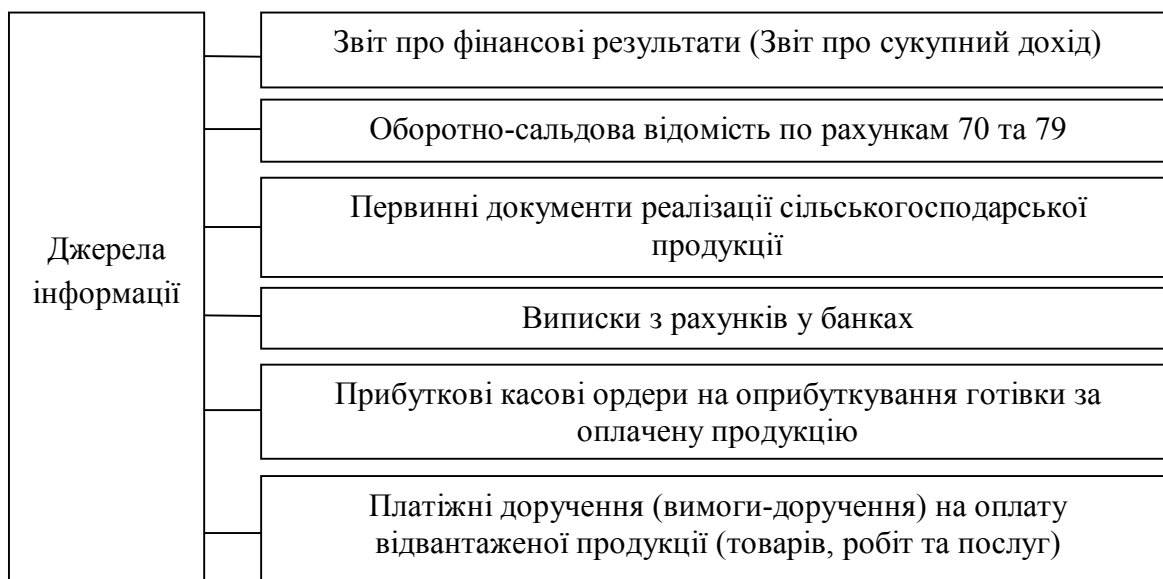
Контроль операцій з обліку витрат та доходів на СВК «Дружба» розпочинають з інвентаризації по об'єктах обліку. Дана процедура дає змогу знайти недостачі або лишки та правопорушення, якщо вони існують. При цьому об'єктом інвентаризації виступає незавершене виробництво.

Документальну перевірку контролер починає після ознайомлення з фактичною наявністю об'єктів обліку доходів та витрат діяльності. До того моменту, як приступити до основного етапу контролю операцій з обліку доходів і витрат діяльності ревизору потрібно ознайомитись з Наказом про облікову політику СВК «Дружба» та питаннями, які стосуються обліку фінансових результатів.

Основні завдання при перевірці доходів кооперативу полягають у наступному:

- додержання положень облікової політики, які стосуються обліку доходів;
- перевірка наявності свідоцтва платника податку;
- існування доходів від проведення господарської діяльності;
- дотримання договірних зобов'язань перед покупцями або замовниками;
- виявлення основних видів діяльності підприємства та дозволів на їх здійснення;
- виявити відповідність відображення сум доходів на рахунках бухгалтерського обліку, в облікових регістрах та звітності відповідно до наявних первинних документів;
- перевірка правильності оцінки доходів дотримуючи вимог НП(С)БО та ПКУ;
- встановлення повноти та своєчасності відтворення інформації в податковій звітності та відповідності з фінансовою.

Принциповим є той факт, що отриманий дохід у кооперативі використовується для потреб підприємства і, в першу чергу, він спрямовується на формування фінансових ресурсів, також використовується для забезпечення господарської діяльності. Під час перевірки фактичного прибутку у СВК «Дружба» встановлюють відповідність відображення у звітності фактичної виручки (доходу) від реалізації продукції (рис. 3.3).

Рисунок 3.3 Джерела інформації для організації контролю фактичного прибутку у СВК «Дружба» Білозерського району

Джерело: наведено автором

На підставі наведеної групи документів (рис. 3.3) контролер звіряє дані Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) СВК «Дружба» за статтею «Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)» з даними Головної книги з рахунка 70 «Доходи від реалізації». Ретельно перевіряється сума розбіжностей, яка повинна дорівнювати сумі податку на додану вартість. При встановленні невідповідностей суми, що відображена у Головній книзі й оборотній відомості за синтетичними рахунками з кредиту рахунка 70 «Доходи від реалізації», сумі одержаній після зменшення суми виручки у Звіті про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) на суму ПДВ, інших вирахувань з доходу, то контролер з'ясовує причину такої невідповідності та інформує керівника СВК «Дружба».

Контрольні функції щодо формування витрат на виробництво полягають у перевірці методики їх обліку та відповідності її обліковій політиці. Також визначають принципову особливість включення витрат до собівартості тільки в тому періоду, у якому їх здійснено. Встановлюють прямі й непрямі витрати.

Також поточний контроль фінансових результатів включає процедури аналізу порядку формування і облік собівартості продукції. В першу чергу встановлюють наявність та раціональність оформлення первинних документів, які є підставою формування собівартості продукції. Наступним кроком є аналіз витрат, які включено до складу собівартості продукції. Контролер фіксує повноту, правильність та достовірність формування операцій з собівартості продукції в обліку та звітності. Проводиться оцінка синтетичного та аналітичного обліку витрат за об'єктами калькулювання витрат.

Повноважна особа, що проводить перевірку, встановлює правильності накопичення та списання адміністративних витрат, витрат на збут та інших операційних витрат відповідно до НП(С)БО 16 «Витрати» [55]. В обов'язок контролера також входить перевірка правильності поступового накопичення та списання фінансових витрат.

Зіставляються дані Головної книги (оборотної відомості за синтетичними рахунками) з записами по обігово-сальдовим відомостям за рахунками 90 «Собівартість реалізації», 91 «Загальновиробничі витрати», 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут», 94 «Інші витрати операційної діяльності».

Наступним кроком є визначення правильності та законності оформлення операцій щодо відвантаження готової продукції у первинних документах: співставляється за накладними, рахунками-фактурами товарно-транспортними накладними, відповідність дат.

Контроль процесу розподілу і процесу використання прибутку, які є взаємопов'язаними, включає процедури перевірки напрямів його розподілу.

Важливим з позиції формування фінансових результатів є контроль за виробництвом продукції: обсяг, якість, строки, рівень постійних та змінних

витрат при транспортуванні й реалізації. Таким чином, контроль за формуванням фінансових результатів є, по суті всезагальним.

Отже, у СВК «Дружба» здійснюється внутрішній контроль силами облікових працівників підприємства за організацією бухгалтерського обліку, також контролюється незмінність протягом поточного року прийнятої методології відображення окремих господарських операцій і методів оцінки майна, здійснюється його інвентаризація, перевіряється виконання заходів щодо попередження нестач, виникнення зловживань та інших негативних явищ.

3.2 Напрями вдосконалення контролю фінансових результатів діяльності

Оптимізація внутрішнього контролю фінансових результатів діяльності полягає, в першу чергу, у розумінні його сутності, ролі та місця, так як від його якості залежить не тільки фінансовий стан підприємства, а також його репутаційний імідж, конкурентоспроможність тощо, оскільки кожна дія, кожна господарська операція прямо чи опосередковано впливає на результат управління.

Перевірка правильності розрахунку прибутку чи збитку, отриманого підприємством за певний період, не може вважатися достатнім для повного та ефективного контролю фінансових результатів. Тільки комплексне дослідження управлінської інформації на рівні як попереднього, так і поточного контролю протягом усіх циклів діяльності дозволить швидко впливати на результат управління, оцінювати ефективність дій і переглядати рішення.

Для СВК «Дружба» Білозерського району актуальним є перегляд та оновлення методики внутрішньогосподарського контролю.

Досвід розвинутих країн доводить, що найефективніші результати можна отримати, створивши спеціальну службу внутрішнього контролю, працівники якої повинні досконало знати специфіку організації, її організаційно-економічну структуру, структуру управління, об'єкти контролю, коло питань, які повинні бути висвітлені при перевірках, володіти технікою і методикою

проведення перевірок, добре знати законодавчі і нормативні акти, вміти опрацювати матеріали перевірок, визначати напрями попередження і ліквідації недоліків та втрат, резерви ефективності усіх видів діяльності підприємства, захищати законні інтереси власників в судових інстанціях.

У сільськогосподарських підприємствах з великою кількістю облікового штату служба внутрішнього контролю може бути організована як окремий структурний підрозділ. На малих та середніх підприємствах аграрного сектору, таких як СВК «Дружба» Білозерського району, де кількість облікових працівників не перевищує 2-3 осіб, а інколи взагалі налічує одного фахівця, внутрішнім контролеромзначається один із провідних бухгалтерів. Особливістю організації внутрішнього контролює те, що як самостійний структурний підрозділ, так і самостійний контролер повинні входити до апарату управління і підпорядковуватися лише керівнику (власнику) підприємства. На сьогодні в більшості сільськогосподарських підприємств, навіть при можливості утворення, система внутрішнього контролю не працює ефективно і не передбачена внутрішніми нормативними документами.

Дієвість служби внутрішнього контролю або окремого контролера залежить від продуманості, детальності та обґрунтованості Положення про контрольну службу, в якому, з одного боку, повинні бути відображено права і обов'язки контролерів, з іншого – керівництва підприємства. У співпраці з контролером керівнику підприємства необхідно обґрунтувати питання організації внутрішнього контролю, обсяги та методику оцінки його ефективності.

Вважаємо, що до завдань внутрішнього контролю фінансових результатів діяльності СВК «Дружба» необхідно віднести наступні:

- перевірка відповідності створення, діяльності підприємства діючим нормативним актам і установчим документам;
- встановлення правильності складання та умов виконання господарських договорів;

– перевірка наявності, складу, правильності та оцінки майна, ефективності використання матеріальних, фінансових і трудових ресурсів, дотримання встановленого порядку застосування цін, тарифів, розрахунково-платіжної дисципліни, своєчасності внесення в бюджет та позабюджетні фонди податків і платежів;

– обґрунтування пропозицій щодо вдосконалення організації системи контролю, бухгалтерського обліку і розрахункової дисципліни, та ряд інших організаційно-управлінських завдань.

Безумовно, тільки створення служби внутрішнього контролю не вирішить усіх питань системи внутрішнього контролю підприємства. Необхідно в конкретних умовах діяльності поставити за мету визначити організаційний механізм, структуру, процес, оцінку ефективності як комплексу контролю діяльності сільськогосподарського підприємства (табл. 3.2).

Таблиця 3.2 Система внутрішнього контролю сільськогосподарського підприємства

Організаційний механізм контролю	Структура аудиторської служби і контролю	Процес контролю	Оцінка ефективності контролю
Принципи	Організаційна структура та її частини	Організаційні процеси	Якісна оцінка
Цілі	Кадри	Процедури роботи	Кількісна оцінка
Функції	Технічні засоби	Організація праці	Комплексна оцінка
Методи (елементи методів)	Методичні та інформаційні матеріали	Організація підвищення кваліфікації	Оцінка окремих частин роботи (часткова оцінка)

Джерело: узагальнено автором

Оскільки на фінансовий результат діяльності безпосередньо впливають показники доходів і витрат, пропонуємо виділити спільні завдання здійснення їх контролю:

– визначити порядок формування та основні елементи облікової політики діяльності підприємства;

– перевірка правильності розмежування доходів, витрат і фінансових результатів діяльності за кожною класифікаційною групою;

- встановлення правильності документального оформлення накопичення та списання витрат;
- встановлення правильності умов визнання та оцінки доходів і результатів від операційної діяльності;
- перевірка правильності ведення обліку фактичних витрат та наступного включення їх до собівартості продукції (робіт, послуг) відповідно до прийнятих на підприємстві методів обліку витрат та калькулювання;
- підтвердження правильності методу розподілу непрямих витрат, що використовуються і закріплений у наказі про облікову політику;
- підтвердження правильності формування та віднесення доходів операційної діяльності;
- вивчення правильності накопичення, розподілу та списання загальновиробничих витрат;
- перевірка правильності відображення адміністративних витрат, витрат на збут, інших операційних витрат;
- перевірка достовірності і правильності відображення на рахунках бухгалтерського обліку операцій з обліку доходів, витрат і фінансових результатів діяльності;
- підтвердження законності та правильності відображення в звітності доходів, витрат і фінансових результатів діяльності згідно з принципами бухгалтерського обліку;
- перевірка правильності формування чистого прибутку звітного періоду, його розподілу та використання;
- розробити методику проведення контролю доходів і результатів діяльності підприємства.

Важливим у контролі фінансових результатів діяльності є питання використання контрольних процедур. Методичні прийоми фінансового контролю операцій, що формують фінансовий результат виробничих підприємств, виникають на основі застосування дедуктивних методів дослідження. Проаналізувавши дані фінансової звітності з використанням

методики економічного аналізу, статистичних досліджень та економіко-математичних методів, контролер виявить основні фактори, які мають вплив на фінансовий результат діяльності підприємства.

Використовуючи документальні методичні прийоми, можна також виявити факти безгосподарності, що призводять до виробництва низькоякісної продукції, яка не користується попитом у споживачів і, як наслідок, зниження рентабельності.

Процедури перевірки показників доходу від реалізації готової продукції розглядають у взаємозв'язку з її собівартістю. Зокрема, необхідно дослідити правильність розрахунку фактичної собівартості реалізованої продукції, а також перевірити правильність списання витрат на собівартість реалізованої готової продукції. Виявлені незаконні списання різних витрат, нестач, дебіторської заборгованості повинні під час здійснення контролю коригуватися з метою правильного відображення доходу від реалізації. На фактичний розмір доходу від реалізації продукції значною мірою впливають її обсяг, собівартість, система ціноутворення, ставки податку на додану вартість, якість і структура реалізованої продукції. У зв'язку з цим, під час проведення контролю потрібно перевірити, як вплинув кожен фактор на розмір доходу від реалізації, що потребує використання розрахунково-аналітичних методичних прийомів контролю.

Основними напрямками контролю операцій з визначення фінансового результату діяльності є:

- перевірка правомірності отримання доходів від здійснення операцій з реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) та іншої операційної діяльності;
- контроль обсягів реалізації готової продукції, виконаних робіт (послуг) через оцінку виконання планів з обсягу реалізованої продукції;
- оцінювання та визнання доходів і фінансових результатів від операційної діяльності на основі використання методів арифметичного контролю та порівняння сум первинних документів і облікових реєстрів;

- перевірка правильності відображення доходів від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) через зіставлення даних Звіту про сукупний дохід та інформації з Головної книги;

- контроль інших операційних доходів та операційних витрат через використання методів арифметичної і нормативної візуальної перевірки;

- контроль правильності визначення фінансових результатів від операційної діяльності через застосування арифметичного контролю: валовий прибуток (збиток), збільшений на суму інших операційних доходів і зменшений на суму адміністративних витрат, витрат на збут та інших операційних витрат [20].

Ефективною методикою проведення перевірки фінансових результатів діяльності є наступна:

- перевірка тотожності показників бухгалтерської звітності і реєстрів бухгалтерського обліку фінансових результатів діяльності;

- встановлення правильності оформлення первинних документів;

- перевірка правильності визнання доходів, витрат і фінансових результатів за видами діяльності та віднесення їх на відповідні рахунки бухгалтерського обліку;

- вивчення організації обліку фінансових результатів діяльності;

- визначення правильності обліку результатів основної діяльності, результатів фінансових операцій;

- перевірка правильності використання чистого прибутку підприємства;

- виявлення відхилень фактичного використання прибутку від планових значень, їх причин та наслідків;

- перевірка правильності визначення належних до сплати в бюджет платежів та податків тощо [51].

Враховуючи велику кількість проблемних питань щодо виявлення порушень, доцільно виділити декілька методик, які б доповнювали одна одну. Тоді залежно від конкретних умов роботи підприємства та завдань, які

ставляться перевіркою, можна обрати ту методику, яка найбільше відповідає конкретним умовам.

На першому рівні – проведення детальної перевірки – перевірки виявляють загальні недоліки. Доцільно вивчити, які заходи вживають з метою контролю правильності оцінки фінансового результату. Отримана інформація на попередньому етапі формує загальну уяву про стан роботи щодо відповідності даних фінансового результату реальному стану і дозволяє більш обґрунтовано вибрати наслідки подальшої перевірки.

На другому рівні – застосування контролюючих дій – слід застосувати прийоми, які вкажуть на можливість конкретних порушень. Такими ознаками можуть бути відхилення фактичних даних від очікуваних або прогнозних величин.

На третьому рівні – виявлення недоліків в роботі підприємства та оцінка результатів – здійснюється детальна перевірка лише на тих ділянках, на яких виявлені суттєві зловживання або порушення.

Використовуючи подібну методику перевірки правильності оцінки фінансових результатів діяльності суттєво підвищиться стан контрольного суб'єкта в цілому. Вважаємо, що наведена методика дозволить підняти якість контролю на вищий рівень.

Таким чином, підприємство для того щоб досягнути вирішення поставлених завдань, які ставить керівництво, має здійснювати внутрішній контроль, це по-перше, а по-друге, ефективний контроль необхідний для того, щоб контролюючі органи, які в межах своїх повноважень будуть здійснювати перевірку фінансового результату операційної діяльності мали змогу реально оцінити стан справ на підприємстві.

ВИСНОВКИ

Провівши дослідження теоретичних положень і методики бухгалтерського обліку і контролю фінансових результатів діяльності на сільськогосподарських підприємствах, можемо зробити наступні висновки:

1. Аналіз літературних джерел свідчить, що фахівці в галузі економіки, визначають фінансові результати як базис економічного розвитку підприємства за всіма напрямками: виробничою, збутовою, постачальницькою, фінансовою та інвестиційною. Прибуток, як економічну категорію, трактують у рамках дефініції «дохід», в галузі бухгалтерського обліку – як різницю доходів та витрат підприємства, одержуваних за конкретний період часу. Категорія внутрішнього фінансового контролю трактується як процес, цілеспрямовано здійснювана діяльність, і навіть сукупність реалізованих заходів. На сьогодні розуміння контролю розширює свої межі і розглядається у тісній інтеграції з питаннями комплексного управління організацією, реалізації стратегії, фінансового управління тощо.

2. Характеристика нормативно-правового регулювання обліку і контролю фінансових результатів діяльності показала, що його можна визначити як вплив держави і суб'єктів господарювання за допомогою певних юридичних засобів з метою їх впорядкування у відповідності до потреб суспільства загалом і конкретних суб'єктів зокрема.

3. Дослідження особливостей обліку формування фінансових результатів діяльності проводилося на базі сільськогосподарського виробничого кооперативу «Дружба», землі якого знаходяться у Білозерському районі Херсонської області.

4. СВК «Дружба забезпечене виробничими ресурсами для здійснення основної діяльності. Підприємство займається виробництвом тільки продукції рослинництва, зокрема пшениця озима, ячмінь озимий та жито.

5. Проведений аналіз фінансових результатів діяльності свідчить, що чистий прибуток досліджуваного підприємства у 2020 році зріс у порівнянні з

попередніми періодами за рахунок суттєвого зменшення у звітному році собівартості реалізованої продукції. Проте і прибуток від реалізації станом на 31.12.2020 р. був меншим, ніж у попередні періоди, що можна пов'язати зі скороченням обсягів та цін реалізації. На підприємстві середньорічна сума активів та власного капіталу набула стійкої тенденції до зростання. Всі коефіцієнти рентабельності, крім рентабельності продукції, у 2020 р. зросли порівняно з попереднім роком. Використання фінансових ресурсів СВК «Дружба» у звітному періоді характеризується зростанням ефективності порівняно з аналогічними показниками 2019 року.

6. Дослідження показників фінансової незалежності та ліквідності підприємства за період 2018-2020 роки підтверджує те, що фінансовий стан СВК «Дружба» досить стійкий. Підприємство є ліквідним і платоспроможним.

7. Бухгалтерський облік у СВК «Дружба» організовано відповідно до чинного законодавства Форма обліку – автоматизована на платформі програми 1С: Підприємство, BAS, що забезпечує одночасну обробку даних при відображенні фактів здійснення найрізноманітніших господарських операцій як за рахунками бухгалтерського обліку, так і в розрізі аналітичного, податкового та кількісного обліку.

8. Господарські операції відображаються в бухгалтерському обліку СВК «Дружба» тільки за наявності первинного документа. Організація обліку та рух первинних документів як складових системи інформаційного забезпечення обліку фінансових результатів діяльності на сільськогосподарському підприємстві регулюються шляхом створення графіка документообігу. Графік документообігу впроваджено в систему управління СВК «Дружба» згідно з обліковою політикою підприємства за наказом керівника.

9. Аналітичний та синтетичний облік фінансових результатів діяльності в СВК «Дружба» організовано так, щоб за підсумком кожного звітного періоду на основі даних аналітичного обліку фінансових результатів діяльності можна

було отримати підсумкові дані і перенести їх на відповідну статтю Звіту про сукупний дохід.

10. У дослідженні запропоновано в умовах СВК «Дружба» Білозерського району організувати виробництво органічної продукції, що дозволить покращити свої фінансові результати діяльності. Вагомим є те, що первинний облік на даній ділянці потребує суттєвих напрацювань задля чіткого представлення та формування об'єктивної інформації про вироблену органічну продукцію. Наведені пропозиції стосуються впровадження спеціальних форм первинних документів з врахуванням норм сучасного органічного землеробства і виробництва органічної продукції та вимог чинного законодавства щодо інформації користувачів і споживачів органічної продукції.

11. Встановлено, що у СВК «Дружба» здійснюється внутрішній контроль силами облікових працівників підприємства за організацією бухгалтерського обліку, також контролюється незмінність протягом поточного року прийнятої методології відображення окремих господарських операцій і методів оцінки майна, здійснюється його інвентаризація, перевіряється виконання заходів щодо попередження нестач, виникнення зловживань та інших негативних явищ.

12. Доведено, що перевірка правильності розрахунку прибутку чи збитку, отриманого підприємством за певний період, не може вважатися достатнім для повного та ефективного контролю фінансових результатів. Запропоновано в умовах СВК «Дружба» Білозерського району переглянути та оновити методику внутрішньогосподарського контролю, так як тільки комплексне дослідження управлінської інформації на рівні як попереднього, так і поточного контролю протягом усіх циклів діяльності дозволить швидко впливати на результат управління, оцінювати ефективність дій і переглядати рішення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Біологічні активи : Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30, Наказ Міністерства фінансів України від 18.11.05 р. №790 (зі змінами і доповненнями). URL: <http://proaudit.com.ua/buh/standart/p-s-bo-30-b-olog-chn-aktivi.html>
2. Будько О. В., Спекова О. Р. Облік фінансових результатів: проблеми та шляхи вдосконалення. Приазовський економічний вісник. 2019. Вип. 3 (14). С. 411-416.
3. Вимоги до сертифікації органічного рослинництва. URL: <http://www.organicstandard.com.ua/files/cropproduction/ua/>
4. Виручка : міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 від 01.01.2012 р. № 929_025. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/card/929_025
5. Витрати : Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16, Наказ Міністерства фінансів України від 31.03.99 р. №87 (зі змінами і доповненнями). URL: <http://proaudit.com.ua/buh/standart/p-s-bo-16-vitrati.html>
6. Гончарук І. В., Старосуд В. І., Мулик Т. О. Фінансові результати сільськогосподарських підприємств: механізм формування та аналітична оцінка (на прикладі Ялтушківської дослідно-селекційної станції ІБК і ЦБ НААН України). Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2018. № 3. С. 18-34.
7. Господарський Кодекс України, Кодекс від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
8. Дебіторська заборгованість : Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10, Наказ Міністерства фінансів України від 08.10.1999 № 237 (зі змінами і доповненнями). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>.
9. Дохід : Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку (IAS) 18. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/929_025.

10. Дохід : Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15, Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. №290 (зі змінами і доповненнями). URL: <http://proaudit.com.ua/buh/standart/p-s-bo-15-dox-d.html>

11. Дубініна М. В., Вишенська Л. М. Напрями формування якісної інформаційної бази щодо фінансових результатів діяльності аграрних підприємств. Фінансовий простір. 2014. № 3. С. 78-83.

12. Загальні вимоги до фінансової звітності, Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1, затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73 URL: <http://pro-u4ot.info/>

13. Іванченкова Л. В. Матеріально-фінансова збалансованість у діяльності харчових підприємств та її роль у формуванні фінансово-економічних результатів. Агросвіт. 2019. № 5. С. 47-52.

14. Іщенко Н. А. Фінансові результати діяльності малих підприємств та особливості їх формування. Бізнес Інформ. 2020. № 5. С. 388-393.

15. Іщенко Я. П. Облік витрат та виходу органічної сільськогосподарської продукції рослинництва. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2019. Випуск 3-4. С. 26-36.

16. Кірсанова В. В., Пеліпадченко Д. О. Вплив облікової політики підприємства на формування його фінансових результатів. Інноваційна економіка. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inek_2013_6_78.

17. Козуб С. О. Особливості формування фінансових результатів підприємств торгівлі. Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. 2018. Вип. 1. С. 82-92.

18. Конституція України: Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>

19. Косата І. А. Первинні документи як фундамент бухгалтерського. Бізнес Інформ. 2018. № 6. С. 329-332.

20. Коцераба Н. В., Гилюк Л. О. Фінансовий контроль формування, розподілу та використання прибутку суб'єкта господарювання. Причорноморські економічні студії. 2020. Вип. 50-2. С. 155-161.

21. Ліхоносова Г. С., Лазебна І. Р. Організаційні засади обліку та аудиту фінансових результатів підприємств. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2019. Вип. 25, Ч. 1. С. 144-148.

22. Малахов В. А., Екгардт А. Є. Особливості організації обліку фінансових результатів промислових підприємств за національними та міжнародними стандартами. Інфраструктура ринку. 2019. Вип. 32. С. 426-432.

23. Мейш А. В. Методика визначення та порядок формування фінансових результатів торговельних підприємств. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2017. № 2(1). С. 40-43.

24. Мельничук Я. П. Документальне оформлення витрат і виходу продукції рослинництва органічного походження. Вісник ЖДТУ. 2016. № 2 (76) С. 27-32.

25. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р. № 433 URL : <http://www.pro-u4ot.info/>

26. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку біологічних активів: Наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2006 р. № 1315 URL: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/printable_article?ai_ia=66856.

27. Методичні рекомендації з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств, від 18.05.2001 р. №132. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0132555-01>

28. Методичні рекомендації про застосування реєстрів бухгалтерського обліку від 29.12.2000 №356. URL: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=v0356201-00>.

29. Методичні рекомендації щодо застосування реєстрів журнально-ордерної форми обліку для сільськогосподарських підприємств: Наказ Міністерства аграрної політики України від 04.06.09 № 390. URL : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FIN48748.html

30. Міжнародні стандарти аудиту. URL : <http://www.pro-u4ot.info/>

31. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та фінансової звітності. URL : http://vobu.ua/ukr/documents/accounting/item/mizhnarodni-standarti-bukhgalterskogo-obliku-ta-finansovoji-zvitnosti?app_id=24

32. Низова Л. Ю., Золотарьова Н. С. Організаційно-технологічні особливості виробництва органічної продукції рослинництва та їх вплив на побудову обліку. Ефективна економіка. 2019. №10. URL : http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/10_2019/175.pdf

33. Органічне виробництво в Україні впевнено рухається вперед. URL : <http://www.bakertilly.ua/news/id1402>

34. Первуляк І. В., Скляр Є. В. Особливості формування фінансового результату через управління витратами. Агросвіт. 2020. № 15. С. 54-59.

35. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. №291 (із змінами і доповненнями). URL: <http://www.ligazakon.ua>.

36. Податковий кодекс України від 02.12.2010 №2755-VI. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>

37. Подолянчук О. А., Маркевич Л. С. Первинний облік виробництва органічної продукції рослинництва. Ефективна економіка. 2021. № 3. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2021_3_14.

38. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

39. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні. Закон України від 16.07.99 р. №996-XIV зі змінами і доповненнями. [URL: <http://search.ligazakon.ua>.

40. Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій: Інструкція від 30.11.1999 р. № 291. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>.

41. Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України з бухгалтерського обліку: Наказ від 27.06.2013 № 627. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1242-13>

42. Про затвердження Змін до Правил перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні : Наказом Міністерства інфраструктури від 05.12.2013 р. №983. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/>

43. Про затвердження Методичних рекомендацій з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств : наказ Міністерство аграрної політики України від 18.05.2001 № 132. URL : <http://www.uazakon.com/big/text1528/pg1.htm>

44. Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні : Постанов Правління Центрального банку України від 29.12.2017 р. №148. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/card/v0148500-17>

45. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України від 05.04.2007 р. № 877-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16>

46. Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції: Закон України від 10.07.2018 р. № 2496-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2496-19>

47. Рзаєв Г. І., Драгочинська Д. О. Обліково-аналітичні процедури підтримки безпеки формування доходів, витрат і фінансових результатів. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2019. № 1. С. 62-65.

48. Рішення Аудиторської палати України від 18.04.2003 № 122 «Про порядок застосування в Україні стандартів аудиту та етики Міжнародної організації бухгалтерів»: сайт АПУ. URL: <http://www.apu.com.ua>.

49. Свиноус І. В., Гаврик О. Ю., Хомяк Н. В. Методичні підходи щодо удосконалення первинного обліку витрат виробництва зернових культур. Агросвіт. 2016. № 21. С. 3-7.

50. Сільське господарство : Міжнародний стандарт фінансової звітності (IAS) 41. URL: <http://www.minfin.gov.ua/control/publish/article/main?artd=9>.

51. Стіба Т. Ю. Теоретико-методичні аспекти внутрішнього контролю фінансових результатів діяльності. Трансформація фінансової системи України: тенденції та перспективи розвитку : матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Миколаїв; 24-25 листопада 2021 р. Миколаїв : МНАУ, 2021. С. 109-111.

52. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: Підручник / М. Ф. Огійчук, Л. О. Сколотій, М. І. Беленкова та ін. / За ред. проф. М. Ф. Огійчука. [7-ме вид., перероб. і допов.]. Київ : Алерта, 2016. 1042 с.

53. Чебанова Н. В. Бухгалтерський облік як складова інформаційної системи підприємств. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2012. № 38. С. 138-139.

54. Шендригоренко М. Т., Гейер Е. С., Шевченко Л. Я. Облік і контроль власного капіталу підприємства: організація та пропозиції з удосконалення. Вісник ДонНУЕТ. 2020 № 2(73). С. 91-98.

55. Яременко Л. М., Авдалян К. В. Бухгалтерський облік господарської діяльності об'єднання підприємств та особливості формування фінансових результатів. Агросвіт. 2020. № 23. С. 54-63.

56. Яременко Л. М., Авдалян К. В. Особливості бухгалтерського обліку фінансових результатів об'єднань підприємств. Агросвіт. 2020. №8. С. 109-117.

57. Asch D. Strategic control: A problem looking for a solution. Long Range Planning. 1992. Т. 25. № 2. С. 105-110.

58. Dănescu T., Prozan M., Prozan R. D. Perspectives regarding accounting – corporate governance – internal control. Procedia Economics and Finance. 2015. Vol. 32. P. 588-594.

59. Ferreira Aldónio, Otley David. The design and use of performance management systems: An extended framework for analysis. Management Accounting Research. 2009. Vol. 20. P. 263-282.

60. Ghosh Alope, Lee Yong Gyu. Financial Reporting Quality, Structural Problems and the Informativeness of Mandated Disclosures on Internal Controls. *Journal of Business Finance & Accounting*. Apr/May 2013. Vol. 40. Issue 3/4. P. 318-349.

61. Harley R. Ryan, Emery A. Trahan. Corporate Financial Control Mechanisms and Firm Performance: The Case of Value-Based Management Systems. *Journal of Business Finance & Accounting*. Jan/March 2007. Vol. 34. Issue 1/2. P. 111-138.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

		Додаток 1 до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»		
		КОДИ		
		Дата (рік, місяць, число)		
		21	01	01
Підприємство <u>СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИЙ ВИРОБНИЧИЙ КООПЕРАТИВ "ДРУЖБА"</u>		за ЄДРПОУ 01211354		
Територія <u>Білозерська об'єднана територіальна громада</u>		за КОАТУУ 6520385502		
Організаційно-правова форма господарювання <u>Колективна власність</u>		за КОПФГ 350		
Вид економічної діяльності <u>Вирощування зернових та технічних культур</u>		за КВЕД 01.11		

Середня кількість працівників-¹ 40

Адреса, телефон 75012, Херсонська область, Білозерський район, село Таврійське, вулиця Шкільна, 50, 47317

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

X

за міжнародними стандартами фінансової звітності

БАЛАНС
(Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2020 р.

		Форма № 1	Код за ДКУД	1801001
Актив		Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1		2	3	4
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи		1000	0	0
первісна вартість		1001	0	0
накопичена амортизація		1002	0	0
Незавершені капітальні інвестиції		1005	70	43
Основні засоби		1010	4566	4883
первісна вартість		1011	14447	14553
знос		1012	(9881)	(9670)
Інвестиційна нерухомість		1015	0	0
Довгострокові біологічні активи		1020	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств		1030	0	0
інші фінансові інвестиції		1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість		1040	0	0
Відстрочені податкові активи		1045	0	0
Інші необоротні активи		1090	0	0
Усього за розділом I		1095	4636	4926
II. Оборотні активи				
Запаси		1100	3206	3121
Поточні біологічні активи		1110	197	213
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги		1125	3	11
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами		1130	0	0
з бюджетом		1135	0	0

у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	16	59
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	410	676
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Інші оборотні активи	1190	0	0
Усього за розділом II	1195	3832	4080
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	8468	9006
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	59	59
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	6220	6220
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	725	1337
Неоплачений капітал	1425	0	0
Вилучений капітал	1430	0	0
Усього за розділом I	1495	7004	7616
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Усього за розділом II	1595	0	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	79	102
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	1083	1065
розрахунками з бюджетом	1620	193	125
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
розрахунками зі страхування	1625	0	0
розрахунками з оплати праці	1630	101	89
Поточні забезпечення	1660	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	8	9
Усього за розділом III	1695	1464	1390
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Баланс	1900	8468	9006

Керівник

АТАШЬЯН ЗАХАР АРДАШОВИЧ

Головний бухгалтер

⁻¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

ДОДАТОК Б

Підприємство СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИЙ ВИРОБНИЧИЙ КООПЕРАТИВ
"ДРУЖБА"Дата (рік, місяць, число) 21 | 01 | 01
за ЄДРПОУ 01211354

КОДИ		
21	01	01
01211354		

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 31 грудня 2020 р.

Форма № 2 Код за ДКУД

1801003

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	15305	16428
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(12121)	(12893)
Валовий:			
прибуток	2090	3184	3535
збиток	2095	(0)	(0)
Інші операційні доходи	2120	57	48
Адміністративні витрати	2130	(2215)	(2638)
Витрати на збут	2150	(299)	(390)
Інші операційні витрати	2180	(103)	(124)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	624	421
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0
Інші доходи	2240	0	0
Фінансові витрати	2250	(12)	(10)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(0)
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	612	411
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	0	0
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	612	411
збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	612	411

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	7789	8061
Витрати на оплату праці	2505	2209	2239
Відрахування на соціальні заходи	2510	486	493
Амортизація	2515	825	1005
Інші операційні витрати	2520	1709	1968
Разом	2550	13018	13766

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0	0
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0	0
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Керівник

АТАШЬЯН ЗАХАР АРДАШОВИЧ

Головний бухгалтер

ДОДАТОК В

Підприємство СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИЙ ВИРОБНИЧИЙ КООПЕРАТИВ
"ДРУЖБА"

Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ

КОДИ		
21	01	01
01211354		

(найменування)

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за 2020 р.

Форма № 3

Код за ДКУД

1801004

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	15305	16428
Повернення податків і зборів	3005	0	0
у тому числі податку на додану вартість	3006	0	0
Цільового фінансування	3010	0	0
Інші надходження	3095	0	0
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(9653)	(10565)
Праці	3105	(2209)	(2239)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(486)	(489)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(1023)	(1143)
Інші витрачання	3190	(1709)	(1968)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	255	24
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	0	0
необоротних активів	3205	0	0
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	0	0
дивідендів	3220	0	0
Надходження від деривативів	3225	0	0
Інші надходження	3250	0	0
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	(0)	(0)
необоротних активів	3260	(0)	(0)
Виплати за деривативами	3270	(0)	(0)
Інші платежі	3290	(0)	(0)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	0	0
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	0	0
Отримання позик	3305	211	188
Інші надходження	3340	0	0
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(0)	(0)
Погашення позик	3350	(188)	(160)
Сплату дивідендів	3355	(0)	(0)
Сплату відсотків	3360	(12)	(10)
Інші платежі	3390	(0)	(0)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	11	18
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	266	42

Залишок коштів на початок року	3405	410	368
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	0	0
Залишок коштів на кінець року	3415	676	410

Керівник
Головний бухгалтер

АТАШЬЯН ЗАХАР АРДАШОВИЧ

		0	0	0	0	0	0	0	0
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	0	0	0	0	0	0	0	0
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	0	0	0	0	0	0	0	0
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	0	0	0	0	0	0	0	0
Вилучення частки в капіталі	4275	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші зміни в капіталі	4290	0	0	0	0	0	0	0	0
Разом змін у капіталі	4295	0	0	0	0	612	0	0	0
Залишок на кінець року	4300	59	0	6220	0	1337	0	0	7616

Керівник

АТАШЬЯН ЗАХАР АРДАШОВИЧ

Головний бухгалтер

Стор. 9 ф. № 50-сг (річна)

РОЗДІЛ 4. Придбання матеріально-технічних ресурсів для виробничих потреб

Види ресурсів	Код рядка	Кількість придбаних ресурсів	Вартість придбаних ресурсів (без урахування доплат і ПДВ), грн	Види ресурсів	Код рядка	Кількість придбаних ресурсів	Вартість придбаних ресурсів (без урахування доплат і ПДВ), грн
Насіння, кг				карбамід (сечовина)	4290	-	-
цукрові буряки	4010	-	-	аміачна селітра	4300	-	-
однорічні овочеві культури	4020	-	-	рідкі амонійні добрива	4310	-	-
дворічні овочеві культури	4030	-	-	аміачна вода	4320	-	-
шпудля	4040	-	-	аміак синтетичний рідкий	4330	-	-
баштанні культури	4050	-	-	карбамідно-аміачна суміш (КАС)	4340	-	-
кормові буряки	4060	-	-	ф о с ф о р н і	4350	164	308765
квіти	4070	-	-	(дорівнює або більше суми рядків 4360-4390)			
Розсада, шт				з них			
овочі	4080	-	-	суперфосфат гранульований з бором	4360	108	184632
квіти	4090	-	-	суперфосфат простий порошоквидний	4370	56	124133
Саджанці (без винограду, вусів суниць), шт				суперфосфат подвійний гранульований	4380	-	-
плодові	4100	-	-	прещіпітат	4390	-	-
ягідні	4110	-	-	ф о с ф о р и т н е б о р о ш н о	4400	-	-
квіткові	4120	-	-	к а л і й н і	4410		
Комбікорми, ц				(дорівнює або більше суми рядків 4420-4470)		561	1125007
(сума рядків 4130-4160 ст. 1 ≤ ряд. 3028 ст. 3 розділу 3)				з них			
змішані комбікорми	4130	-	-	хлористий калій	4420	103	272314
комбікормові суміші	4140	-	-	сульфат калію	4430	-	-
для великої рогатої худоби	4150	-	-	каїніт природний	4440	458	852693
комбікормові суміші для свиней	4160	-	-	калії сірчанокислий	4450	-	-
комбікормові суміші для птиці	4170	-	-	сіль калійна	4460	-	-
Сіно, ц (ст. 1 ≤ ряд. 3022 ст. 3 розділу 3)	4170	-	-	кальмагnezія гранульована	4470	-	-
Силос, ц (ст. 1 ≤ ряд. 3020 ст. 3 розділу 3)	4180	-	-	к о м п л е к с н і	4480		
Сінаж, ц (ст. 1 ≤ ряд. 3021 ст. 3 розділу 3)	4190	-	-	(дорівнює або більше суми рядків 4490-4550)		129	258134
Нафтопродукти, т				з них			
бензин моторний	4200	70	1326111	амофос	4490	-	-
газойлі (паливо дизельне)	4210	33	466611	нітроамофоска	4500	-	-
мазути паливні важкі	4220	23	186058	нітрофос	4510	-	-
олії та мастила нафтові, ц	4230	56	409058	тукосуміш	4520	-	-
Вугілля кам'яне, т	4240	-	-	амофосфат	4530	-	-
Газ природний, тис. м³	4250	-	-	кristалин	4540	-	-
Добрива мінеральні, ц				азофоска	4550	129	258134
а з о т н і	4260	602	1203981	Засоби захисту рослин			
(дорівнює або більше суми рядків 4270-4340)				інсектициди, кг	4560	-	-
з них				л	4570	79	145621
сульфат амонію	4270	441	895233	кг	4580	-	-
нітрат амонію	4280	161	308748	л	4590	11	23987

Стор. 10 ф. № 50-сг (річна)

Види ресурсів	Код рядка	Кількість придбаних ресурсів	Вартість придбаних ресурсів (без урахування доплат і ПДВ), грн	Види ресурсів	Код рядка	Кількість придбаних ресурсів	Вартість придбаних ресурсів (без урахування доплат і ПДВ), грн
гербіциди, кг	4600	-	-	Воєнні насоси і насосні станції	4870	-	-
л	4610	26	87341	Сінокосарки	4900	-	-
регулятори росту рослин, кг	4620	-	-	Жатки	4910	-	-
л	4630	23	73961	Прес-пакувальники, включаючи прес-відбратчі	4920	-	-
інші пестициди, кг	4640	-	-	Комбайни зернозбиральні	4930	-	-
л	4650	18	35101				
Сільськогосподарська техніка (нова), шт							
(без урахування техніки, що знаходиться в оренді чи лізингу)							
Трактори всіх видів				Комбайни кукурудозбиральні	4960	-	-
(сума рядків 4670, 4700, 4730, 4760)	4660	-	-				
з них з потужністю менше 40 кВт	4670	-	-	Комбайни кормозбиральні	4990	-	-
		-	-				
		-	-				
		-	-				
		-	-	Комбайни бурякозбиральні	5020	-	-
від 40 до 60 кВт	4700	-	-				
		-	-				
		-	-				
		-	-				
від 60 до 100 кВт	4730	-	-	Молотарки	5050	-	-
		-	-	Сортувальні і калібрувальні машини і механізми	5060	-	-
		-	-	Машини для збирання овочів і баштанних культур	5070	-	-
		-	-	Машини для збирання плодів, ягід, винограду	5080	-	-
понад 100 кВт	4760	-	-	Зерноочисні машини	5090	-	-
		-	-	Доїльні установки та апарати	5100	-	-
		-	-				
		-	-				
		-	-				
Плуги	4790	2	360000	Очищувачі-охолоджувачі молока	5130	-	-
Культиватори	4800	1	80000	Молочні сепаратори	5140	-	-
Борони	4810	2	350000	Інкубатори	5150	-	-
Сівалки (без туків)	4820	1	200000	Машини і механізми для приготування кормів	5160	-	-
Розкидачі гною і добрив (вкл. сівалки туків)	4830	-	-				
Машини і пристрої для поліву	4840	-	-				
		-	-				
		-	-				

Стор. 11 ф. № 50-сг (річна)

Види ресурсів	Код рядка	Кількість придбаних ресурсів	Вартість придбаних ресурсів (без урахування доплат і ПДВ), грн
Роздавачі кормів для великої рогатої худоби	5190	-	-
Роздавачі кормів для свиней	5200	-	-
Транспортери для прибирання гною	5210	-	-
Причепи та напівпричепи сільськогосподарські (вкл. для вантажних автомобілів)	5220	-	-
Автомобілі вантажні			
з дизельними та напівдизельними двигунами внутрішнього згорання (сума рядків 5240, 5270, 5300)	5230	-	-
з них вантажопідіймністю 5 т і менше	5240	-	-
		-	-
від 5 т до 20 т	5270	-	-
		-	-
понад 20 т	5300	-	-
		-	-
з поршневими двигунами внутрішнього згорання з іскровим запалюванням (сума рядків 5340, 5370)	5330	-	-
з них вантажопідіймністю 5 т і менше	5340	-	-
		-	-
більше 5 т	5370	-	-
		-	-
		-	-

Види ресурсів	Код рядка	Кількість придбаних ресурсів	Вартість придбаних ресурсів (без урахування доплат і ПДВ), грн
Запчастини до сільськогосподарської техніки (нові), шт			
двигуни до тракторів	5400	-	-
двигуни до комбайнів і самохідних машин	5410	-	-
двигуни до вантажних автомобілів	5420	-	-
шини для вантажних автомобілів	5430	-	-
шини для сільськогосподарських машин і тракторів	5440	-	-
Будівельні матеріали	5441	×	-
Лісо- та пиломатеріали	5442	×	-
Роботи і послуги			
Захист сільськогосподарських культур, га	5450	-	-
Оранка, га	5460	-	-
Культивація, га	5470	-	-
Збір урожаю сільськогосподарських культур, га	5480	-	-
Внесення добрив, га	5490	-	-
Перевезення вантажів, т.км	5500	-	-
Ремонт сільськогосподарської техніки (вкл. вантажні автомобілі)	5600	×	-
Зоотехнічне та ветеринарне обслуговування	5700	×	-

Місце підпису керівника (власника) та/або осіб, відповідальних за достовірність наданої інформації

АТАШЬЯН ЗАХАР АРДАШОВИЧ
(ПШ)

телефон: _____

електронна пошта: _____

ДОДАТОК Є

Ідентифікаційний код ЄДРПОУ	0	1	2	1	1	3	5	4

Державне статистичне спостереження

Конфіденційність статистичної інформації забезпечується статтею 21 Закону України "Про державну статистику"

Порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень тягне за собою відповідальність, яка встановлена статтею 186³ Кодексу України про адміністративні правопорушення

Безкоштовний сервіс для електронного звітування "Кабінет респондента" за посиланням: <https://statzvit.ukrstat.gov.ua>

ЗВІТ ПРО ПЛОЩІ ТА ВАЛОВІ ЗБОРИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР, ПЛОДІВ, ЯГІД І ВИНОГРАДУ у 2020 році

Подають:	Термін подання
юридичні особи, відокремлені підрозділи юридичних осіб, які здійснюють сільськогосподарську діяльність, – територіальному органу Держстату	не пізніше 5 січня

№ 29-ст
(річна)
ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Держстату
20 січня 2020р. № 52

Респондент:

Найменування СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИЙ ВИРОБНИЧИЙ КООПЕРАТИВ "ДРУЖБА"
Місцезнаходження (юридична адреса): 75012, Херсонська область, Білозерський район, село
Таврійське, вулиця Шкільна, 50

(поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо,

№ будинку /корпусу, № квартири /офісу)

Адреса здійснення діяльності, щодо якої подається форма звітності (фактична адреса): 75012, Херсонська область, Білозерський район, Білозерська податкова інспекція, вулиця Свободи, 38

(поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо,

№ будинку /корпусу, № квартири /офісу)

РОЗДІЛ 1. Виробництво однорічних і дворічних сільськогосподарських культур

1.1. Виробництво культур зернових і зернобобових

(із двома знаками після коми)

Назва сільськогосподарських культур	Код рядка	Площа посівна уточнена, га	Площа зібрана, га	Обсяг виробництва у початково оприбуткованій масі, ц	Обсяг виробництва у масі після доробки, ц	3 графи 2 – площа зібрана з політих земель, га	3 графи 4 – обсяг виробництва у масі після доробки з політих земель, ц
А	Б	1	2	3	4	5	6
Культури зернові та зернобобові (сума кодів з 0050 до 0270)	0030	587,70	587,70	19755,00	19230,00	587,70	19230,00
Пшениця озима	0050	200,40	200,40	7341,00	7014,00	200,40	7014,00
Ячмінь озимий	0130	261,40	261,40	8853,00	8765,00	261,40	8765,00
Жито озиме	0160	125,90	125,90	3561,00	3451,00	125,90	3451,00
Тритикале озиме	0190	-	-	-	-	-	-
Пшениця яра	0080	-	-	-	-	-	-
Ячмінь ярій	0140	-	-	-	-	-	-
Жито яре	0170	-	-	-	-	-	-
Тритикале яре	0200	-	-	-	-	-	-
Кукурудза на зерно	0110	-	-	-	-	-	-
Овес	0210	-	-	-	-	-	-
Гречка	0220	-	-	-	-	-	-
Сорго	0230	-	-	-	-	-	-
Просо	0240	-	-	-	-	-	-
Рис	0250	-	-	-	-	-	-
Культури зернові інші, гібриди, суміші колосових	0260	-	-	-	-	-	-
Культури зернобобові (сума кодів з 0280 до 0380)	0270	-	-	-	-	-	-
квасоля	0280	-	-	-	-	-	-
боби кінські	0290	-	-	-	-	-	-
нут	0300	-	-	-	-	-	-
сочевиця	0310	-	-	-	-	-	-
горох	0320	-	-	-	-	-	-
вика озима	0340	-	-	-	-	-	-
вика яра	0350	-	-	-	-	-	-
люпин солодкий	0360	-	-	-	-	-	-
люпин гіркий	0370	-	-	-	-	-	-
культури зернобобові інші	0380	-	-	-	-	-	-

1.2. Виробництво культур технічних

(із двома знаками після коми)

Назва сільськогосподарських культур	Код рядка	Площа посівна уточнена, га	Площа зібрана, га	Обсяг виробництва, ц	З графи 2 – площа зібрана з політих земель, га	З графи 3 – обсяг виробництва з політих земель, ц
А	Б	1	2	3	4	5
Культури технічні (сума кодів 0410, 0420, 0450, 0470, з 0490 до 0550, 0590, 0600, 0620, 0630, 0650, 0690, 0720, з 0750 до 0790, 0960, 1050, 1150, з 1170 до 1190, 1210, 1220)	0390	-	х	х	х	х
Соєа	0410	-	-	-	-	-
Арахіс	0420	-	-	-	-	-
Льон кудряш (олійний)	0450	-	-	-	-	-
Льон-довгунець (на насіння)	0460	х	-	-	-	-
Гірчиця	0470	-	-	-	-	-
Ріпак озимий	0490	-	-	-	-	-
Кольза (ріпак ярій)	0500	-	-	-	-	-
Кунжут	0510	-	-	-	-	-
Соняшник	0520	-	-	-	-	-
Рицина	0530	-	-	-	-	-
Рижій	0540	-	-	-	-	-
Мак олійний	0550	-	-	-	-	-
Коноплі середньоросійські (на насіння)	0570	х	-	-	-	-
Коноплі південні (на насіння)	0580	х	-	-	-	-
Гарбузи (на насіння)	0590	-	-	-	-	-
Культури олійні інші	0600	-	-	-	-	-
Бавовна	0620	-	-	-	-	-
Джут, кенаф та волокна текстильні луб'яні інші	0630	-	-	-	-	-
Льон-довгунець солома	0650	-	-	-	-	-
Льон-довгунець волокно	0660	х	-	-	-	-
Льон-довгунець треста	0670	х	-	-	-	-
Коноплі солома	0690	-	-	-	-	-
Коноплі волокно	0700	х	-	-	-	-
Коноплі стебло	0710	х	-	-	-	-
Культури прядивні інші	0720	-	-	-	-	-
Бурак цукровий фабричний	0750	-	-	-	-	-
Бурак цукровий маточний	0760	-	-	-	-	-
Бурак цукровий на насіння	0770	-	-	-	-	-
Тростина цукрова	0780	-	-	-	-	-
Прянощі (сума кодів з 0800 до 0940)	0790	-	х	-	х	-
перець стручковий	0800	-	х	-	х	-
горіх мускатний, маціс і кардамон	0810	-	х	-	х	-
аніс та бодян	0830	-	х	-	х	-

(із двома знаками після коми)

Назва сільськогосподарських культур	Код рядка	Площа посівна уточнена, га	Площа зібрана, га	Обсяг виробництва, ц	З графи 2 – площа зібрана з політих земель, га	З графи 3 – обсяг виробництва з політих земель, ц
А	Б	1	2	3	4	5
коріандр	0840	-	-	-	-	-
кмин	0850	-	х	-	х	-
фенхель	0860	-	х	-	х	-
ялівець	0870	-	х	-	х	-
кориця	0880	-	х	-	х	-
гвоздика	0890	-	х	-	х	-
імбир	0900	-	х	-	х	-
ваніль	0910	-	х	-	х	-
чебрець	0920	-	х	-	х	-
лавр благородний	0930	-	х	-	х	-
прянощі інші	0940	-	х	-	х	-
Рослини ефіроолійні (сума кодів з 0970 до 1040)	0960	-	х	-	х	-
коріандр	0970	-	-	-	-	-
шавлія	0980	-	х	-	х	-
м'ята	0990	-	х	-	х	-
лаванда	1000	-	х	-	х	-
троянда	1010	-	х	-	х	-
фенхель	1020	-	х	-	х	-
кмин	1030	-	х	-	х	-
рослини ефіроолійні інші	1040	-	х	-	х	-
Рослини лікарські (сума кодів з 1060 до 1140)	1050	-	х	-	х	-
ромашка	1060	-	х	-	х	-
безсмертник	1070	-	х	-	х	-
валеріана	1080	-	х	-	х	-
череда	1090	-	х	-	х	-
собача кропива	1100	-	х	-	х	-
нагідки	1110	-	х	-	х	-
шипшина	1120	-	х	-	х	-
насіння гарбузів	1130	-	х	-	х	-
рослини лікарські інші	1140	-	х	-	х	-
Рослини, що їх використо- вують переважно у парфумерії, фармацевтиці чи як інсектициди, фунгіциди тощо, не перелічені у кодах з 0960 до 1140	1150	-	х	-	х	-
Тютюн	1170	-	-	-	-	-
Махорка	1180	-	-	-	-	-
Цикорій	1190	-	х	-	х	-
Рослини енергетичні	1210	-	х	-	х	-
Культури технічні інші	1220	-	х	-	х	-

**1.3. Виробництво коренеплодів і бульбоплодів,
культур овочевих і баштаних продовольчих у відкритому ґрунті**

(із двома знаками після коми)

Назва сільськогосподарських культур	Код рядка	Площа посівна уточнена відкритого ґрунту, га	Площа, зібрана з відкритого ґрунту, га	Обсяг виробництва з відкритого ґрунту, ц	3 графи 2 – площа зібрана з відкритого ґрунту з полтих земель, га	3 графи 3 – обсяг виробництва з відкритого ґрунту з полтих земель, ц
А	Б	1	2	3	4	5
Коренеплоди та бульбоплоди, культури овочеві та баштани продовольчі (сума кодів 1240, 1321, 1940, 1960, 2000)	1231	-	x	x	x	x
Коренеплоди та бульби їстівні з високим вмістом крохмалю та інуліну (сума кодів 1250, 1290, 1300 і 1310)	1240	-	-	-	-	-
Картопля	1250	-	-	-	-	-
Картопля солодка	1290	-	-	-	-	-
Маніок	1300	-	-	-	-	-
Коренеплоди та бульби їстівні з високим вмістом крохмалю та інуліну інші	1310	-	-	-	-	-
Культури овочеві відкритого ґрунту (сума кодів 1341, з 1361 до 1491, з 1511 до 1581, з 1601 до 1691, 1711, з 1731 до 1751, з 1771 до 1811, з 1831 до 1931, 1951)	1321	-	-	-	-	-
Спаржа	1341	-	-	-	-	-
Капуста цвітна та капуста броколі	1361	-	-	-	-	-
Капуста головчаста	1371	-	-	-	-	-
Капуста брюссельська	1381	-	-	-	-	-
Капуста савойська	1391	-	-	-	-	-
Капуста пекінська	1401	-	-	-	-	-
Капуста кольрабі	1411	-	-	-	-	-
Капуста інша	1421	-	-	-	-	-
Салат-латук	1431	-	-	-	-	-
Цикорій	1441	-	-	-	-	-
Шпинат	1451	-	-	-	-	-
Артишоки	1461	-	-	-	-	-
Салат качанний	1471	-	-	-	-	-
Крес-салат	1481	-	-	-	-	-
Салат інший	1491	-	-	-	-	-
Кріп	1511	-	-	-	-	-
Петрушка листкова	1521	-	-	-	-	-
Селера листкова та стеблова	1531	-	-	-	-	-
Базилік	1541	-	-	-	-	-
Ревінь	1551	-	-	-	-	-
Щавель	1561	-	-	-	-	-
Овочі зелені інші	1571	-	-	-	-	-
Овочі листові та стеблові інші	1581	-	-	-	-	-
Перець стручковий солодкий	1601	-	-	-	-	-
Перець стручковий гіркий	1611	-	-	-	-	-
Огірки та корнішони	1621	-	-	-	-	-
Баклажани	1631	-	-	-	-	-
Помідори	1641	-	-	-	-	-
Гарбузи столові	1651	-	-	-	-	-

(із двома знаками після коми)

Назва сільськогосподарських культур	Код рядка	Площа посівна уточнена відкритого ґрунту, га	Площа, зібрана з відкритого ґрунту, га	Обсяг виробництва з відкритого ґрунту, ц	3 графи 2 – площа зібрана з відкритого ґрунту з політих земель, га	3 графи 3 – обсяг виробництва з відкритого ґрунту з політих земель, ц
А	Б	1	2	3	4	5
Кабачки столові	1661	-	-	-	-	-
Кукурудза цукрова	1671	-	-	-	-	-
Патисони	1681	-	-	-	-	-
Овочі плодові інші	1691	-	-	-	-	-
Часник	1711	-	-	-	-	-
Цибуля ріпчаста	1731	-	-	-	-	-
Цибуля шалот	1741	-	-	-	-	-
Цибуля порей та овочі цибулинні інші	1751	-	-	-	-	-
Квасоля зелена	1771	-	-	-	-	-
Горох зелений	1781	-	-	-	-	-
Боби зелені	1791	-	-	-	-	-
Сочевія зелена	1801	-	-	-	-	-
Овочі бобові зелені інші	1811	-	-	-	-	-
Морква столова	1831	-	-	-	-	-
Ріпа	1841	-	-	-	-	-
Буряк столовий	1851	-	-	-	-	-
Селера коренева	1861	-	-	-	-	-
Петрушка коренева	1871	-	-	-	-	-
Пастернак	1881	-	-	-	-	-
Редька	1891	-	-	-	-	-
Редиска	1901	-	-	-	-	-
Бруква	1911	-	-	-	-	-
Хрін звичайний	1921	-	-	-	-	-
Овочі коренеплідні інші	1931	-	-	-	-	-
Овочі інші	1951	-	-	-	-	-
Культури овочеві коренеплідні маточні	1940	-	-	-	-	-
Культури баштанні продовольчі (сума кодів 1970 і 1980)	1960	-	-	-	-	-
Кавуни	1970	-	-	-	-	-
Дні	1980	-	-	-	-	-
Насіння культур овочевих і баштанних продовольчих (сума кодів 2020, 2040, 2060 і 2070)	2000	-	-	-	-	-
овочевих однорічних	2020	-	-	-	-	-
з них насіння гороху зеленого	2030	-	-	-	-	-
овочевих дворічних	2040	-	-	-	-	-
з них цибуля сіянка	2050	-	-	-	-	-
овочевих багаторічних	2060	-	-	-	-	-
баштанних продовольчих	2070	-	-	-	-	-

1.4. Виробництво культур кормових

(із двома знаками після коми)

Назва сільськогосподарських культур	Код рядка	Площа посівна, уточнена, га	Площа зібрана, га	Обсяг виробництва, ц	З графі 2 – площа зібрана з політих земель, га	З графі 3 – обсяг виробництва з політих земель, ц
А	Б	1	2	3	4	5
Культури кормові (сума кодів з 2180 до 2230, 2260, 2300, 2430 і 2490)	2160	-	х	х	х	х
Буряк кормовий	2180	-	-	-	-	-
Буряк цукровий кормовий	2190	-	-	-	-	-
Бруква та турнепс	2200	-	-	-	-	-
Коренеплоди кормові інші	2210	-	-	-	-	-
Культури баштанні кормові	2220	-	-	-	-	-
Кукурудза кормова	2230	-	-	-	-	-
Трави однорічні	2260	-	х	х	х	х
на сіно	2270	х	-	-	-	-
на корм зелений, сінаж, силос, трав'яне борошно	2280	х	-	-	-	-
на випас	2290	х	-	х	-	х
Трави багаторічні	2300	-	х	х	х	х
на сіно	2310	х	-	-	-	-
на корм зелений, сінаж, силос, трав'яне борошно	2320	х	-	-	-	-
на випас	2330	х	-	х	-	х
Культури кормові інші	2430	-	х	-	х	-
Насіння та маточники культур кормових (сума кодів 2510, 2520, 2630 і 2640)	2490	-	х	х	х	х
насіння буряку кормового	2510	-	-	-	-	-
насіння культур баштанних кормових	2520	-	-	-	-	-
насіння трав однорічних (сума кодів 2540 і 2550)	2530	х	-	-	-	-
насіння трави суданської	2540	х	-	-	-	-
насіння трав однорічних інших	2550	х	-	-	-	-
насіння трав багаторічних (сума кодів з 2570 до 2620)	2560	х	-	-	-	-
люцерна	2570	х	-	-	-	-
конюшина	2580	х	-	-	-	-
еспарцет	2590	х	-	-	-	-
трави лукопасовищні	2600	х	-	-	-	-
трави злакові	2610	х	-	-	-	-
трави багаторічні інші	2620	х	-	-	-	-
насіння культур кормових інших	2630	-	-	-	-	-
коренеплоди кормові маточні	2640	-	-	-	-	-
Культури сільськогосподарські (сума кодів 0030, 0390, 1231, 2160 і коду 5010, поділеного на 10000)	7000	-	х	х	х	х
Сіножаті:						
на сіно	2350	х	-	-	-	-
на корм зелений, сінаж, силос, трав'яне борошно	2360	х	-	-	-	-
Пасовища культивовані:						
на сіно	2380	х	-	-	-	-
на корм зелений, сінаж, силос, трав'яне борошно	2390	х	-	-	-	-
Сировина рослинна інша (сума кодів з 3160 до 3180)	3150	х	х	-	х	-
Солома та полова культур зернових	3160	х	х	-	х	-
Матеріали рослинного походження, що їх використовують переважно для плетіння, набивання, фарбування чи дублення	3170	х	х	-	х	-
Сировина рослинна інша	3180	х	х	-	х	-

РОЗДІЛ 2. Виробництво культур багаторічних

(із двома знаками після коми)

Назва багаторічних культур	Код рядка	Площа насаджень, га	З графи 1 – площа насаджень у плодоносному віці, га	Обсяг виробництва а із загальної площі насаджень, ц	З графи 1 – площа насаджень на політих землях, га	З графи 2 – площа насаджень у плодоносному віці на політих землях, га	З графи 3 – обсяг виробництва а із загальної площі насаджень на політих землях, ц
А	Б	1	2	3	4	5	6
Культури зерняткові (сума кодів з 3220 до 3250)	3210	-	-	-	-	-	-
Яблуня	3220	-	-	-	-	-	-
Груша	3230	-	-	-	-	-	-
Айва	3240	-	-	-	-	-	-
Культури зерняткові інші	3250	-	-	-	-	-	-
Культури кісточкові (сума кодів 3270, 3290, 3300, 3320, 3330, з 3350 до 3400)	3260	-	-	-	-	-	-
Абрикос	3270	-	-	-	-	-	-
Вишня	3290	-	-	-	-	-	-
Черешня	3300	-	-	-	-	-	-
Персик	3320	-	-	-	-	-	-
Нектарини	3330	-	-	-	-	-	-
Слива	3350	-	-	-	-	-	-
Терен	3360	-	-	-	-	-	-
Алича	3370	-	-	-	-	-	-
Барбарис	3380	-	-	-	-	-	-
Кизил	3390	-	-	-	-	-	-
Культури кісточкові інші	3400	-	-	-	-	-	-
Культури тропічні та субтропічні	3410	-	-	-	-	-	-
Культури ягідні (сума кодів з 3491 до 3511, з 3541 до 3631)	3481	-	-	-	-	-	-
Малина й ожина	3491	-	-	-	-	-	-
Суніці та полуниці	3501	-	-	-	-	-	-
Смородина	3511	-	-	-	-	-	-
Агрус	3541	-	-	-	-	-	-
Журавлина	3551	-	-	-	-	-	-
Чорниця	3561	-	-	-	-	-	-
Брусниця	3571	-	-	-	-	-	-
Лохина	3581	-	-	-	-	-	-
Шовковиця	3591	-	-	-	-	-	-
Ківі (включаючи актинідию)	3601	-	-	-	-	-	-
Чорноплідна горобина	3611	-	-	-	-	-	-
Обліпиха	3621	-	-	-	-	-	-
Культури ягідні інші	3631	-	-	-	-	-	-
Культури ягідні на відокремленій площі (із коду 3481)	3480	-	-	-	-	-	-
Культури цитрусові	3640	-	-	-	-	-	-

(із двома знаками після коми)

Назва багаторічних культур	Код рядка	Площа насаджень, га	3 графи 1 – площа насаджень у плодоносному віці, га	Обсяг виробництва а із загальної площі насаджень, ц	3 графи 1 – площа насаджень на політих землях, га	3 графи 2 – площа насаджень у плодоносному віці на політих землях, га	3 графи 3 – обсяг виробництва а із загальної площі насаджень на політих землях, ц
А	Б	1	2	3	4	5	6
Горіхи (сума кодів з 3710 до 3760)	3700	-	-	-	-	-	-
Мигдаль	3710	-	-	-	-	-	-
Каштани	3720	-	-	-	-	-	-
Фундук (ліщина)	3730	-	-	-	-	-	-
Фісташки	3740	-	-	-	-	-	-
Горіх волоський	3750	-	-	-	-	-	-
Горіхи інші	3760	-	-	-	-	-	-
Виноград (сума кодів 3780, 3830 і 3840)	3770	-	-	-	-	-	-
Виноград столовий (сума кодів з 3790 до 3820)	3780	-	-	-	-	-	-
у т.ч. за сортами: столові	3790	-	-	-	-	-	-
столово-винні	3800	-	-	-	-	-	-
столово-кишмишні та кишмишно-столові	3810	-	-	-	-	-	-
столові інші	3820	-	-	-	-	-	-
Виноград для виробництва вина	3830	-	-	-	-	-	-
Виноград інший	3840	-	-	-	-	-	-
Хміль	1200	-	-	-	-	-	-
Культури багаторічні інші	3920	-	х	х	-	х	х

РОЗДІЛ 3. Площа культур багаторічних, посаджених у звітному році

(із двома знаками після коми)

Назва багаторічних насаджень	Код рядка	Площа насаджень, посаджених у звітному році, га
А	Б	1
Хмільники	1203	-
Рослини енергетичні	1213	-
Культури зерняткові	3213	-
Культури кісточкові	3263	-
Горіхи	3703	-
Ягідники, включаючи ягідники у міжрядях плодових насаджень (рядок 3483 ≥ рядка 3593)	3483	-
з них насадження шовковиці	3593	-
Виноградники	3773	-

РОЗДІЛ 4. Вирощування посадкового матеріалу та культур квітково-декоративних
(придатних для подальшого використання, реалізації)

4.1. Вирощування посадкового матеріалу та квітів

Назва сільськогосподарських культур	Код рядка	Площа, з якої викопано посадковий матеріал і культури квітково-декоративні, га (із двома знаками після коми)	Кількість одержаного посадкового матеріалу та культур квітково-декоративних, тис.шт (з одним знаком після коми)
А	Б	1	2
Квіти зрізані та квіти в бутонах свіжі відкритого ґрунту (сума кодів з 2671 до 2751)			-
Троянда	2661	x	
Гвоздика	2671	x	-
Гвоздика	2681	x	-
Тюльпан	2691	x	-
Хризантема	2701	x	-
Лілії	2711	x	-
Півонія	2721	x	-
Гладіолуси	2731	x	-
Айстри	2741	x	-
Квіти зрізані та квіти в бутонах свіжі інші	2751	x	-
Квіти зрізані та квіти в бутонах свіжі закритого ґрунту (сума кодів з 2672 до 2752)			-
Троянда	2662	x	
Троянда	2672	x	-
Гвоздика	2682	x	-
Тюльпан	2692	x	-
Хризантема	2702	x	-
Лілії	2712	x	-
Півонія	2722	x	-
Гладіолуси	2732	x	-
Айстри	2742	x	-
Квіти зрізані та квіти в бутонах свіжі інші	2752	x	-
Рослини в горщиках, ящиках тощо	2770	x	-
Розсада культур овочевих і баштанних (сума кодів 2800 і 2810)			-
Розсада культур овочевих	2790	x	
Розсада культур овочевих	2800	x	-
Розсада культур баштанних	2810	x	-
Матеріал посадковий культур квіткових (сума кодів з 2830 до 2850)			-
Розсада квітів	2820	x	
Розсада квітів	2830	x	-
Цибулини, бульби, кореневі бульби, бульбоцибулини квітів	2840	x	-
Саджанці квіткових насаджень	2850	x	-
Матеріал посадковий культур плодкових (рядок 2860 ≥ рядка 2900)	2860	-	-
з нього саджанці культур плодкових	2900	-	-
Матеріал посадковий культур ягідних (сума кодів з 2920 до 2940)			-
Саджанці культур ягідних	2910	-	
Саджанці культур ягідних	2920	-	-
Вуса суніці	2930	-	-
Розсада культур ягідних	2940	-	-
Матеріал посадковий винограду (рядок 2990 ≥ рядка 3010)			-
Матеріал посадковий винограду	2990	-	
з нього саджанці винограду	3010	-	-
Матеріал посадковий рослин інших (сума рядків з 3050 до 3110)			-
Матеріал посадковий рослин інших	3020	x	
Черешки лаванди	3050	x	-
Черешки хмелю	3060	x	-
Саджанці насаджень декоративних	3090	-	-
Саджанці хмелю	3100	-	-
Матеріал посадковий інший	3110	x	-

4.2. Виробництво насіння сільськогосподарських культур

(із двома знаками після коми)

Назва сільськогосподарських культур	Код рядка	Обсяг виробництва насіння, ц
А	Б	1
Квіти	2760	-
Гриби (міцелій та грибні спори) (рядок 3120 ≥ рядка 3130)	3120	-
з нього міцелій грибів	3130	-
Культури плодів, ягідні та інші насадження багаторічні	4030	-

РОЗДІЛ 5. Виробництво продукції рослинництва у закритому ґрунті

5.1. Площа закритого ґрунту

(у цілих числах)

Назва показника	Код рядка	Площа закритого ґрунту, яка використовувалась, м ²
А	Б	1
Під усі види сільськогосподарських культур (рядок 5000 ≥ рядка 5010)	5000	-
у т.ч. під культури овочеві (крім розсади)	5010	-

5.2. Виробництво сільськогосподарських культур у закритому ґрунті

Назва сільськогосподарських культур	Код рядка	Площа зібрана закритого ґрунту, м ² (у цілих числах)	Обсяг виробництва у закритому ґрунті, ц (із двома знаками після коми)
А	Б	1	2
Культури овочеві (сума кодів 1342, з 1362 до 1492, з 1512 до 1582, з 1602 до 1692, 1712, з 1732 до 1752, з 1772 до 1812, з 1832 до 1932, 1952)	1322	-	-
Спаржа	1342	-	-
Капуста цвітна та капуста броколі	1362	-	-
Капуста головчаста	1372	-	-
Капуста брюссельська	1382	-	-
Капуста савойська	1392	-	-
Капуста пекінська	1402	-	-
Капуста кольрабі	1412	-	-
Капуста інша	1422	-	-
Салат-латук	1432	-	-
Цикорій	1442	-	-
Шпинат	1452	-	-
Артишоки	1462	-	-
Салат качанний	1472	-	-
Крес-салат	1482	-	-
Салат інший	1492	-	-
Кріп	1512	-	-
Петрушка листкова	1522	-	-
Селера листкова та стеблова	1532	-	-
Базилік	1542	-	-
Ревінь	1552	-	-
Щавель	1562	-	-
Овочі зелені інші	1572	-	-
Овочі листкові та стеблові інші	1582	-	-
Перець стручковий солодкий	1602	-	-
Перець стручковий гіркий	1612	-	-
Огірки та корнішони	1622	-	-
Баклажани	1632	-	-
Помідори	1642	-	-
Гарбузи столові	1652	-	-
Кабачки столові	1662	-	-
Кукурудза цукрова	1672	-	-
Патисони	1682	-	-
Овочі плодові інші	1692	-	-
Часник	1712	-	-
Цибуля ріпчаста	1732	-	-
Цибуля шалот	1742	-	-
Цибуля порей та овочі цибулинні інші	1752	-	-
Квасоля зелена	1772	-	-
Горох зелений	1782	-	-
Боби зелені	1792	-	-
Сочевія зелена	1802	-	-
Овочі бобові зелені інші	1812	-	-
Морква столова	1832	-	-
Ріпа	1842	-	-
Буряк столовий	1852	-	-

12

Назва сільськогосподарських культур	Код рядка	Площа зібрана закритого ґрунту, м ² (у цілих числах)	Обсяг виробництва у закритому ґрунті, ц (із двома знаками після коми)
А	Б	1	2
Селера коренева	1862	-	-
Петрушка коренева	1872	-	-
Пастернак	1882	-	-
Редька	1892	-	-
Редиска	1902	-	-
Бруква	1912	-	-
Хрін звичайний	1922	-	-
Овочі коренеплідні інші	1932	-	-
Овочі інші	1952	-	-
Культури ягідні (сума кодів з 3492 до 3512, з 3542 до 3582, 3602, 3632)	3482	-	-
Малина й ожина	3492	-	-
Суніці та полуниці	3502	-	-
Смородина	3512	-	-
Аґрус	3542	-	-
Журавлина	3552	-	-
Чорниця	3562	-	-
Брусниця	3572	-	-
Лохина	3582	-	-
Ківі (включаючи актинідию)	3602	-	-
Культури ягідні інші	3632	-	-
Гриби та трюфелі (сума кодів з 2100 до 2150)	2080	x	-
Гриби печериці	2100	x	-
Гриби гливи	2110	x	-
Гриби білі	2120	x	-
Гриби опеньки	2130	x	-
Гриби інші	2140	x	-
Трюфелі	2150	x	-

РОЗДІЛ 6. Посів озимих культур під урожай року, наступного за звітним

(із двома знаками після коми)

Назва сільськогосподарських культур	Код рядка	Площа посівна, га
А	Б	1
Культури озимі на зерно та зелений корм (рядок 6000 ≥ сумі кодів 6100 і 6048)	6000	587,70
з них		
культури зернові на зерно (сума кодів 6005, 6013, 6016, 6019 і 6034)	6100	587,70
пшениця	6005	200,40
ячмінь	6013	261,40
жито	6016	125,90
трипикале	6019	-
вика	6034	-
ріпак на зерно	6048	-

РОЗДІЛ 7. Проведення агротехнічних робіт під урожай року, наступного за звітним

(із двома знаками після коми)

Назва агротехнічних робіт	Код рядка	Площа, на якій проведені агротехнічні роботи, га
А	Б	1
Зяблева оранка ґрунту	7200	-
Пари (включаючи сидеральні та кулісні) (рядок 7300 ≥ сумі кодів 7400 і 7410)	7300	-
з них		
чорні пари	7400	-
сидеральні пари (люпин та інші бобові культури на зелене добриво)	7410	-

Місце підпису керівника (власника) та/або особи, відповідальної за достовірність наданої інформації

АТАШЬЯН ЗАХАР АРДАШОВИЧ
(ПІБ)

(ПІБ)

телефон: _____ факс: _____ електронна пошта: _____